

ภาคผนวก ช

คู่มือหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด
ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คู่มือหลักสูตรฝึกอบรบเสริมสร้างความเข้มแข็ง
เพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร

จัดทำโดย

นายอนุชา ผิวคำ

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีการศึกษา 2561

คำนำ

คู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรบเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต สกลนครเล่มนี้ เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการฝึกอบรบที่จะช่วยให้วิทยาการจัดกิจกรรม ได้สะดวกขึ้น เพื่อส่งผลให้นักศึกษามีความรู้เข้าใจตลอดจนเกิดทักษะการป้องกันตนเอง ให้ห่างไกลจากสารเสพติด

การใช้คู่มือเล่มนี้วิทยาการจะต้องเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจ ศึกษา องค์ประกอบของหลักสูตรในแต่ละด้านหลักสูตร เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการเชื่อมโยงไปสู่ การจัดกิจกรรมการฝึกอบรบได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรตามที่ได้กำหนดไว้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบความเหมาะสมและความ สอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรบฉบับนี้และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ฝึกอบรบ

ขอขอบคุณคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี กรรมการที่ปรึกษาที่ได้ กรุณาตรวจสอบให้คำแนะนำตั้งแต่เริ่มจัดทำร่างหลักสูตรฝึกอบรบจนเป็นหลักสูตร ฝึกอบรบฉบับสมบูรณ์

อนุชา ผิวคำ

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร	1
ความเป็นมา	1
จุดมุ่งหมายของการใช้คู่มือหลักสูตรฝึกอบรม	2
จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม	2
เนื้อหาการฝึกอบรม	2
วิธีการที่ใช้ในการฝึกอบรม	4
ทักษะของวิทยากรที่ช่วยให้การจัดการฝึกอบรมประสบความสำเร็จ	5
กิจกรรมการฝึกอบรม	9
แผนการฝึกอบรม	10
โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม	12
สื่อประกอบการฝึกอบรม	13
การวัดผลประเมินผล	14
เกณฑ์การประเมิน	14
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยยาเสพติด ในการป้องกันตนเอง	15
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การให้คำปรึกษา	25
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การมีส่วนร่วมของชุมชน	34
บรรณานุกรม	67

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แผนการฝึกอบรม	5
2 โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม	6

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

**คู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็ง
เพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร**

.....

ความเป็นมา

แนวโน้มสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในปี 2560 ประเทศไทยยังคงประสบปัญหาสำคัญ คือ ปัญหาคารเสพและการใช้ยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการที่ยังไม่มีมาตรฐานระบบการป้องกันและควบคุมที่ดี การแพร่ระบาดในหมู่บ้านชุมชน ซึ่งนำมาสู่ปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการและป้องกันการปราบปรามยาเสพติด, 2560, หน้า 1)

ปัจจุบันเยาวชนที่ตกเป็นทาสของบุหรีและยาเสพติด ส่วนมากมาจากสาเหตุหลายประการที่เกิดจากตัวเยาวชนเอง เช่น

- ความอยากรู้ อยากทดลอง ความคึกคะนองของเยาวชน
- ความต้องการให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนหรือเข้ากับเพื่อนได้
- ความไม่รู้หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของเยาวชนใช้ยาในทางที่ผิดหรือหลงเชื่อ

คำโฆษณา

- จิตใจของเยาวชนเอง จิตใจอ่อนแอ ใจคอไม่หนักแน่น เมื่อมีปัญหา ไม่สมหวัง ไม่ไต่รตรองหาเหตุผลเพื่อแก้ปัญหา ก็ใช้บุหรีหรือยาเสพติดเป็นเครื่องช่วยระงับความรู้สึกทุกข์ของตนใช้บ่อยๆ ทำให้เกิดการเสพติด

ปัญหาเสพติดจึงมิใช่ปัญหาเฉพาะของคนใดคนหนึ่ง หรือสังคมหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นปัญหาของทุกคนในสังคม ที่ต้องร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างจริงจังด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร เพื่อเป็นการช่วยป้องกันให้นักศึกษาห่างไกลจากยาเสพติด และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในการพัฒนาประเทศต่อไป

จุดมุ่งหมายของการใช้คู่มือฝึกอบรม

1. เพื่อให้ผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้ใช้เป็นคู่มือในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมได้อย่างถูกต้องชัดเจน
2. เพื่อให้การนำหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต สกลนคร บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด และร่วมกัน รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
3. เพื่อให้ผู้เข้ารับอบรมมีทักษะในการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากยาเสพติด

เนื้อหา

เนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้สังเคราะห์มาจากแนวคิดของนักการศึกษาที่ให้แนวทาง เกี่ยวกับการป้องกันปัญหา ยาเสพติด นำมาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ 3 หน่วย ใช้เวลาในการฝึกอบรม 12 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยที่ 1 การให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยยาเสพติดในการป้องกันตนเอง
จำนวน 6 ชั่วโมง

- 1.1 เรียนรู้เรื่องยาเสพติด
 - ความหมายของยาเสพติด
 - ประเภทของยาเสพติด
 - โทษและพิษภัยจากยาเสพติด

1.2 ทักษะชีวิตการป้องกันตัวเองให้รู้จักปฏิเสธยาเสพติด

หน่วยที่ 2 การให้คำปรึกษา
จำนวน 3 ชั่วโมง

- 2.1 ความหมายของการให้คำปรึกษา
- 2.2 เทคนิคการให้คำปรึกษา

2.3 การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด

หน่วยที่ 3 การมีส่วนร่วมของชุมชน

จำนวน 3 ชั่วโมง

3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน

3.2 การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยปราศจากยาเสพติด

วิธีการที่ใช้ในการฝึกอบรม

1. ฟังการบรรยาย จากวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในเนื้อหาตามหลักสูตรการฝึกอบรมและการจัดกิจกรรมให้ได้ฝึกปฏิบัติจริง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการวิพากษ์ผลการปฏิบัติงาน

2. ลงมือปฏิบัติจริง ตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในเนื้อหาการฝึกอบรมซึ่งมีทั้งกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม โดยมีวิทยากรคอยชี้แนะ การวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยจากผลการปฏิบัติงานจริงก่อให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

3. การเรียนรู้จากตัวอย่าง โดยเริ่มจากการดูตัวอย่างที่ดีและตัวอย่างที่ต้องปรับปรุง ฝึกเขียนจากสื่อเอกสารประกอบการฝึกอบรมโดยมีวิทยากรเป็นผู้ให้ความรู้และให้การชี้แนะใช้เทคนิคกระตุ้น ย้ำจุด และเสริมแรง สามารถทำให้ผู้รับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

4. การอภิปราย โดยวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยวิทยากรช่วยชี้แนะประเด็นมุมมองในการปรับปรุงพัฒนาทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

5. ระดมความคิด เป็นการประชุมกลุ่มย่อย 10-15 คน ทุกคนในกลุ่มได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ทศนคติ อย่างเสรีในกลุ่มย่อยรับและเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกันทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้และสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้

การอบรมในครั้งนี้ใช้วิธีการอบรมโดยใช้เทคนิค ดังนี้ 1) ฟังการบรรยาย

2) ลงมือปฏิบัติจริง 3) การเรียนรู้จากตัวอย่าง 4) การอภิปราย และ 5) ระดมความคิด

ทักษะของวิทยากรที่ช่วยให้การจัดการฝึกอบรมประสบความสำเร็จ

เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ แต่ละขั้นตอนของกิจกรรม การฝึกอบรมวิทยากรจะต้องฝึกฝน และใช้ทักษะ ดังนี้

1. เข้าใจจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

1.1 ทฤษฎีแรงจูงใจ

แรงจูงใจ หมายถึง พลังภายในของบุคคลที่ถูกระตุ้นให้แสดงออกมา โดยบุคคล หรือสภาพแวดล้อมให้แสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา เพื่อนำไปสู่ การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่นำไปสู่เป้าหมายที่ตนเองต้องการ

ในการกระทำกิจกรรมใด ของมนุษย์ย่อมมีสิ่งเร้าและแรงจูงใจเป็น สิ่งผลักดันให้มีความกระตือรือร้น จริงจัง ตั้งใจ สนใจ “การจูงใจ” มีอิทธิพลให้ พฤติกรรมเพิ่มความเข้มข้น แข็งขัน ความสำเร็จอย่างไม่เบื่อบานาย (สุวีจนา ตวีรส, 2553, หน้า 25-26)

1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

Bandura (1977, pp. 40-51) ได้พัฒนาทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ขึ้นมาโดยมองว่ากระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแต่ไม่ใช่ การเปลี่ยนแปลงเพียงพฤติกรรมภายนอกเท่านั้น กระบวนการนี้เริ่มต้นจากภายในโดยยัง ไม่เป็นต้องมีการแสดงออก (acquisition) และเชื่อว่าการเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเกิดจาก การสังเกตจากตัวแบบ ซึ่งสามารถถ่ายทอดทั้งความคิด และการแสดงออกได้พร้อมๆ กัน ตัวแบบมี 2 ประเภท คือ ตัวแบบจากของจริง (Live Model) ได้แก่ ตัวบุคคลและตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) ได้แก่ ตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่างๆ เช่น คำพูด เอกสาร หนังสือ นวนิยาย การ์ตูน หรือใช้สื่อ ทัศน วัสดุ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้นการเรียนรู้จาก ตัวแบบ ประกอบด้วย 4 กระบวนการ คือกระบวนการตั้งใจ (Attentional process) กระบวนการเก็บจำ (Retention process) กระบวนการกระทำ (Production process) และ กระบวนการจูงใจ (Motivational process)

วิธีการนำตัวแบบมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา มีดังนี้

1. การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความเอาใจใส่ และตั้งใจสังเกต

ตัวแบบ

2. การเสนอตัวแบบตัวแบบ จะต้องเด่นชัดไม่สลับซับซ้อน

จนเกินไปเป็นตัวแบบที่มีคุณค่ามีประโยชน์สามารถดึงดูดจิตใจและทำให้ผู้สังเกตพอใจ

3. การช่วยให้ผู้เรียนเก็บจำตัวแบบนั้นโดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น การทำเป็นรหัสการจำ การซักซ้อม ลักษณะตัวแบบในความคิด และด้วยการกระทำ

4. การจูงใจให้ผู้เรียนปฏิบัติ โดยการช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้เห็นคุณค่ารับรู้ความสามารถของตนเองเรียนรู้วิธีการกำกับตนเอง และเห็นผลน่าพึงพอใจของการปฏิบัติ

5. การลงมือกระทำหรือปฏิบัติโดยช่วยให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ สังเกต การกระทำของตนเองโดยให้ผู้เรียนได้ข้อมูลป้อนกลับ และให้ผู้เรียนได้เทียบเคียง การกระทำของตนกับภาพตัวแบบในความคิด

2. การอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

หลักการ นักศึกษาต้องมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม และภายในกลุ่ม เมื่อนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เพื่อนนำเสนอจะเป็นการฝึกให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดระดับสูง ฝึกการใช้ภาษา และได้รับความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนเจ้าของความคิดจะได้นำความคิดนั้นมาปรับปรุงขั้นตอนหรือกระบวนการคิดของตน รวมทั้งคนที่ฟังเพื่อนแสดงความคิดเห็น จะได้ปรับปรุงข้อบกพร่องที่มีลักษณะคล้ายกันในงานของตนได้

แนวปฏิบัติ วิทยากรเป็นผู้สังเกตการณ์ และกระตุ้นความคิดแก่นักศึกษา ขณะทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการสังเกตการแสดงออกของนักศึกษาทุกคน ให้กำลังใจนักศึกษาช่วยกันอภิปราย ป้องกันนักศึกษาพูดนอกกลุ่ม นอกทาง ใช้คำถามเปิดในการกระตุ้น ตักเตือน แก้ไข ผู้ดำเนินการฝึกอบรมต้องสามารถประเมินได้ว่าในเนื้อหาการอภิปรายของนักศึกษานั้น กลุ่มได้บรรลุตัวชี้วัด ซึ่งเป็นเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนั่นเอง นอกจากนี้ วิทยากรควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่จำเป็นในการอภิปราย เช่น ประธาน หรือผู้นำในการ อภิปราย เลขานุการผู้จดบันทึก และผู้รักษาเวลา และพิจารณาว่าสมาชิกทุกคนควรมีความเข้าใจตรงกันว่าตน มีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องช่วยให้กลุ่มทำงานได้สำเร็จ มิใช่ปล่อยให้เป็นการรับผิดชอบของสมาชิกเพียงบางคน เช่น ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ซักถาม ได้แย้ง สนับสนุน ช่วยไม่ให้ กลุ่มออกนอกเรื่อง และสรุป วิทยากรควรให้รู้คำแนะนำก่อนถึงความสำคัญของการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการอภิปราย อย่างทั่วถึง ไม่ให้มีการผูกขาดการอภิปรายโดยผู้ใดผู้หนึ่ง ควรมีการจำกัดเวลาของการอภิปรายแต่ละประเด็น มิฉะนั้นการอภิปรายอาจเยิ่นเย้อ และประเด็นที่อยู่ท้ายๆ จะไม่ได้รับการอภิปราย

3. ให้คำปรึกษา ชี้แนวทางและต่อยอดความรู้

หลักการ การสร้างความใกล้ชิดกับนักศึกษาในระหว่างการทำกิจกรรม เนื่องจากนักศึกษาย่อมประสบปัญหา การช่วยเหลือ ดูแลนักศึกษาทั้งในขณะทำกิจกรรมเดี่ยว และกิจกรรมกลุ่ม จะช่วยให้นักศึกษาไปสู่เป้าหมายในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น โดยอาจจะชี้ให้เห็นการปฏิบัติของนักศึกษาเมื่อเทียบกับเป้าหมาย มีการสอบถาม การให้คำแนะนำและนำความรู้ ประสบการณ์ของนักศึกษาที่เกิดขึ้นกระตุ้นให้เขาต่อยอดความรู้ และวางแนวทางในการดำเนินการต่อไป

แนวปฏิบัติ วิทยากรมีบทบาทในการกำกับติดตามนักศึกษาทุกคนทุกกลุ่ม ว่าทำกิจกรรมอย่างไร ครบหรือไม่ เป็นไปตามความมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้หรือไม่ ประสบปัญหาหรือไม่ พร้อมกับชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหา รวมทั้งการให้นักศึกษาต่อยอดความรู้ที่ค้นพบจะช่วยให้นักศึกษาเกิดบุคลิกการแสวงหาความรู้ อาจจะใช้การยกตัวอย่าง การสอบถามนักศึกษาวิทยากรอาจจะทำเป็นตัวอย่างให้นักศึกษาทำตาม เพื่อต่อยอดกิจกรรมให้ดียิ่งขึ้น

4. การตั้งคำถาม

หลักการ การตั้งคำถามเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาที่จะสนองความอยากรู้อยากเห็นของนักศึกษา ช่วยในการประเมินผลการเรียนรู้ ช่วยเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่ในที่นี้แบ่งตามประเภทผู้ใช้ได้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นวิทยากรถามนักศึกษา และส่วนที่นักศึกษาถามตนเองเพื่อนำไปสู่การค้นหาความรู้ ปัญหา

แนวปฏิบัติ วิทยากรถามเพื่อสร้างความสนใจเข้าสู่บทเรียน และเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาในบทเรียน คำถามควรเป็นคำถามประเภทความจำง่าย ๆ ถามให้อธิบายเหตุผล ถามให้สรุปเหตุผลหรือหลักการ หรือกล่าวได้ว่าจะต้องใช้ทั้งคำถามระดับพื้นฐานคือถามเกี่ยวกับความจำ รายละเอียด และคำถามขั้นสูงคือถามให้วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสิน วิทยากรควรคำนึงถึงว่าประสบการณ์ของวิทยากรกับนักศึกษาที่มีความแตกต่างกัน ต้องมีการให้เวลาแก่นักศึกษาในการตอบ พยายามถามให้ทั่วถึง พยายามช่วยเหลือให้คนที่ไม่เคยเสนอตัวตอบคำถามเลย เมื่อตอบถูก วิทยากรต้องให้การเสริมแรงที่เหมาะสม เช่น ยิ้ม พยักหน้า ชม ในส่วนของนักศึกษาวิทยากรต้องฝึกให้นักศึกษาสามารถสร้างคำถามกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นด้วยตนเอง จะช่วยให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกท้าทาย การเรียนรู้

5. การให้ข้อมูลย้อนกลับ

หลักการ เมื่อนักศึกษาทำกิจกรรม ควรให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อ นักศึกษาจะได้ทราบว่าผลการทำกิจกรรมเป็นอย่างไร ซึ่งสิ่งที่ให้ย้อนกลับไปสู่นักศึกษานั้น ควรจะมีทั้งเนื้อหาที่นักศึกษาได้เรียนรู้ ขั้นตอน กิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาจะช่วยให้ นักศึกษาเห็นความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้กับผลที่เกิดขึ้นและสามารถนำไป ปรับปรุงในการเรียนครั้งต่อไปได้

แนวปฏิบัติ วิทยากรจะต้องให้ข้อมูลย้อนกลับจากการทำกิจกรรมแต่ ละกิจกรรมให้กับนักศึกษาที่ชัดเจนในพฤติกรรม สามารถเห็นได้ตรงกันทั้งวิทยากรและ นักศึกษา และควรเป็น ข้อมูลที่มีทั้งข้อมูลในแง่บวก (positive feedback) และข้อมูลในแง่ลบ (negative feedback) ว่าพฤติกรรมหรือระดับความสามารถของเขาในส่วนใดที่เป็นไป ในทางที่เหมาะสม แล้ว และพฤติกรรมหรือความสามารถในด้านใดที่เขายังทำได้ไม่ถึง เกณฑ์ที่ตั้งไว้ ควรเปิดโอกาสให้เขาได้ แสดงความเห็นด้วยว่าเขาเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร มี แนวทางในการพัฒนาในส่วนใดที่เขาคิดว่าน่าจะดำเนินการก่อน แนวทางในการพัฒนาใน ด้านใดที่เขาคิดว่าไม่สามารถทำได้ ควรให้ข้อมูลย้อนกลับ แก่ผู้เรียนในขณะที่ไม่ได้มี อารมณ์โกรธหรือฉุนเฉียว เลือกจังหวะที่อารมณ์ตนเป็นกลาง มีเจตนาที่ดีที่ต้องการให้ ผู้เรียนเกิด การพัฒนาอย่างเหมาะสม และทำโดยไม่มี การตัดสินว่าผู้เรียนคนนั้นดีหรือไม่ดี ถูกหรือผิด แต่เน้นที่พฤติกรรมหรือการแสดงออกของผู้เรียนคนนั้นๆ ว่าพฤติกรรมใดดี พฤติกรรมใดควรปรับปรุง

กิจกรรมการฝึกอบรม

การฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต สกลนครผู้เข้าฝึกอบรมได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมโดยลงมือกระทำด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับสมาชิกในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยลงมือทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. ทดสอบก่อนการฝึกอบรม
2. การแบ่งกลุ่มย่อยควรมีสมาชิก 10-15 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรม
3. การจัดกิจกรรมแต่ละหน่วยควรดำเนินการดังนี้
 - 3.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

3.2 วิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าอบรมตามเอกสารประกอบการ

การบรรยาย

3.3 ผู้เข้าอบรมปฏิบัติกิจกรรมตามคำแนะนำของวิทยากรและ
ทำแบบฝึกกิจกรรมตามที่กำหนด

3.4 เมื่อจบการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม วิทยากรและผู้เข้าอบรม
แลกเปลี่ยนแนวคิดหรือประเมินความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมนั้น วิทยากรสรุปให้
คำแนะนำ ข้อเสนอแนะแก่ผู้เข้าอบรม

4. ทดสอบความรู้หลังการฝึกอบรมและตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของผู้เข้าอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม

แผนการฝึกอบรม

ตาราง 1 แผนการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหา
ยาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
วิทยาเขตสกลนคร

วันที่	เวลา	กิจกรรม/เนื้อหา	รูปแบบ กิจกรรม
1	ภาคเช้า	รายงานตัวทดสอบความรู้ก่อนการฝึกอบรม 1. การให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยยาเสพติดในการ ป้องกันตนเอง 1.1 เรียนรู้เรื่องยาเสพติด - ความหมายของยาเสพติด - ประเภทของยาเสพติด - พักผ่อนรับประทานอาหารกลางวัน	ทดสอบ บรรยาย ปฏิบัติ
	ภาคบ่าย	1.1 เรียนรู้เรื่องยาเสพติด (ต่อ) - โทษและพิษภัยจากยาเสพติด 1.2 ทักษะชีวิตการป้องกันตนเองให้รู้จักปฏิเสธยาเสพติด	บรรยาย ปฏิบัติ บรรยาย ปฏิบัติ

ตาราง 1 (ต่อ)

วันที่	เวลา	กิจกรรม/เนื้อหา	รูปแบบกิจกรรม
2	ภาคเช้า ภาคบ่าย	2. การให้คำปรึกษา 2.1 ความหมายของการให้คำปรึกษา 2.2 เทคนิคการให้คำปรึกษา 2.3 การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด - พักรับประทานอาหาร 3. การมีส่วนร่วมของชุมชน 3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน 3.2 การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยปราศจากยาเสพติด ทดสอบความรู้หลังการฝึกอบรม	บรรยาย ปฏิบัติ ปฏิบัติ บรรยาย ทดสอบ

โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

โครงสร้างเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต สกลนคร ให้สามารถดำเนินการควบคุมไปกับการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน 3 หน่วย โดยแบ่งออกเป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ กำหนดเวลารวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละหน่วยการฝึกอบรมมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยยาเสพติด
ในการป้องกันตนเอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การให้คำปรึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การมีส่วนร่วมของชุมชน

ตาราง 2 โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม

หน่วยที่	เนื้อหา	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
1	1. การให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยยาเสพติด ในการป้องกันตนเอง 1.1 เรียนรู้เรื่องยาเสพติด - ความหมายของยาเสพติด - ประเภทของยาเสพติด - โทษและพิษภัยจากยาเสพติด 1.2 ทักษะชีวิตการป้องกันตัวเองให้รู้จักปฏิเสธ ยาเสพติด	3	3	6
2	2. การให้คำปรึกษา 2.1 ความหมายของการให้คำปรึกษา 2.2 เทคนิคการให้คำปรึกษา 2.3 การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด	1	2	3
3	3. การมีส่วนร่วมของชุมชน 3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน 3.2 การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยปราศจาก ยาเสพติดทดสอบความรู้หลังการฝึกอบรม	1	2	3
รวม		5	7	12

สื่อประกอบการฝึกอบรม

สื่อประกอบการฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้ ประกอบด้วย

1. ใบความรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3
2. กิจกรรมฝึกทักษะหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3
3. สื่อประกอบการบรรยาย โปรแกรม Power Point หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3
4. เอกสารประกอบการบรรยายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3
5. แบบสังเกตพฤติกรรม
6. แบบประเมินผลงาน
7. แบบประเมินทักษะการป้องกันตนเองจากยาเสพติด
8. แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม
9. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม

การวัดผลและประเมินผล

1. ประเมินผลก่อนการอบรม
 - 1.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติด
2. ประเมินผลระหว่างอบรม
 - 2.1 แบบสังเกตการทำงานกลุ่มมีหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3
 - 2.2 ตรวจแบบฝึกกิจกรรม
3. ประเมินผลหลังการอบรม
 - 3.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติด
 - 3.2 ประเมินความสามารถด้านทักษะการป้องกันตนเองจากสารเสพติด
 - 3.3 ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมต่อหลักสูตรฝึกอบรม

เกณฑ์การประเมิน

นักศึกษาที่เข้าอบรมต้องผ่านเกณฑ์ ต่อไปนี้

1. ร่วมกิจกรรมครบทุกหน่วยการเรียนรู้
2. ส่งแบบฝึกกิจกรรมครบทุกกิจกรรมและครบทุกหน่วยการเรียนรู้
3. มีผลการทดสอบหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม
4. มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการฝึกอบรมอยู่ในระดับ ดี ขึ้นไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1
การให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยยาเสพติด
ในการป้องกันตนเอง
ใช้เวลา 6.00 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

สถานการณ์ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเยาวชนทั้งด้านบวกและลบ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาของสังคมโดยเฉพาะปัญหายาเสพติด เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เยาวชน การให้ความรู้เรื่องยาเสพติดนับเป็นกระบวนการหนึ่งที่สามารถทำให้เยาวชนปลอดภัยจากยาเสพติดและลดปัญหาที่กระทบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมได้ ทำให้เยาวชนรู้จักการป้องกันตนเองและห่างไกลจากยาเสพติด เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อผู้เข้าอบรมผ่านการฝึกอบรมหน่วยนี้แล้ว สามารถ

1. มีความรู้เรื่องยาเสพติด
2. อธิบายความหมาย ประเภท โทษ การป้องกัน และสาเหตุการติดยาเสพติดได้
3. มีความตระหนักถึงโทษ พิษภัย ผลกระทบ และการป้องกันยาเสพติดได้

ขอบข่ายเนื้อหา

- 1.1 เรียนรู้เรื่องยาเสพติด
 - ความหมายของยาเสพติด
 - ประเภทของยาเสพติด
 - โทษและพิษภัยจากยาเสพติด
- 1.2 ทักษะชีวิตการป้องกันตัวเองให้รู้จักปฏิเสธยาเสพติด

กิจกรรมการฝึกอบรม

ขั้นนำ

1. จัดกิจกรรมละลายพฤติกรรมเพื่อสร้างความคุ้นเคยโดยใช้เพลง เกม
 - การเคลื่อนไหวอวัยวะของร่างกายให้มีความสัมพันธ์กัน
 - ให้ผู้เข้าฝึกอบรมทำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อน

การฝึกอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด

ขั้นกิจกรรม

1. จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อสร้างความคุ้นเคยโดยใช้เพลง เกม การจับกลุ่มสนทนาซักถามข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน แล้วแบ่งผู้เข้าอบรม ออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 10-15 เลือกหัวหน้ากลุ่ม ตั้งชื่อกลุ่ม
2. ให้ผู้เข้าอบรมทำกิจกรรม”เล่นเกม ตอบปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด” เพื่อระดมความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม
3. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมที่ 1.1 “เหล้ากับบุหรี่ยุคนี้จริงหรือ” โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มวิเคราะห์หาข้อดีและข้อเสียจากการที่ติดเหล้าหรือติดบุหรี่ โดยทำออกมา ในรูปของ my map แล้วนำเสนอ โดยการสุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสม กลุ่มละ 5-10 นาที แล้ววิทยากรและผู้เข้าอบรมช่วยกันสรุปว่าการติดเหล้าหรือบุหรี่ยุคนี้มีผลเสียมากกว่าผลดี
4. วิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ผู้เข้าอบรมในหัวข้อ 1.1 เรียนรู้เรื่อง ยาเสพติด ได้แก่ 1) ความหมายของยาเสพติด 2) ประเภทของยาเสพติด 3) โทษและพิษภัย จากยาเสพติด
5. ให้แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมที่ 1.2 “เพราะอะไรถึงทำให้เราพึ่งพึ่งยาเสพติด” โดยให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นแล้วนำความคิดเห็นทั้งหมดมาสรุปเป็นผลงานกลุ่ม จัดทำ my map สรุปและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด แล้วนำเสนอโดยการสุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสม กลุ่มละ 5-10 นาที
6. วิทยากรให้ข้อเสนอแนะและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมซักถามแลกเปลี่ยน ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้เรื่องยาเสพติด
7. กิจกรรมนันทนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมและละลายพฤติกรรม เช่น เล่นเกม การแสดงท่าทางประกอบเพลง

8. ให้แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมที่ 1.3 “อยู่อย่างไรให้ห่างไกลจากยาเสพติด” โดยให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นแล้วนำความคิดเห็นทั้งหมดมาสรุปเป็นผลงานกลุ่ม แล้วนำเสนอโดยการสุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสม กลุ่มละ 5-10 นาที

9. วิทยากรให้ความรู้แก่ผู้เข้าอบรมในหัวข้อ 1.2 ทักษะชีวิตการป้องกันตัวเอง ให้รู้จักปฏิเสธยาเสพติด ประกอบด้วย ความหมายและองค์ประกอบของทักษะชีวิต ในการป้องกันตัวเองจากยาเสพติด

ขั้นสรุป

10. วิทยากรและผู้เข้าอบรมช่วยกันเสนอแนะและอธิบายสรุปเพิ่มเติม ร่วมกันถึงแนวทางป้องกันตัวเองให้ห่างไกลจากยาเสพติด

สื่อการฝึกอบรม

1. ปากกาเคมีกลุ่มละ 1-2 ด้าม
2. กระดาษภาพพลิก (Flip Chart) กลุ่มละ 2 แผ่น (ตามจำนวนกลุ่ม)
3. กระดาษ A4
4. ใบความรู้เรื่องเรียนรู้เรื่องยาเสพติด
5. ใบความรู้เรื่อง ทักษะชีวิตการป้องกันตัวเองให้รู้จักปฏิเสธยาเสพติด
5. ใบกิจกรรมที่ 1.1 “เหล้ากับบุหรี่ยุคนี้จริงหรือ”
6. ใบกิจกรรมที่ 1.2 เพราะอะไรถึงทำให้เราพึ่งพิงยาเสพติด
7. ใบกิจกรรมที่ 1.3 อยู่อย่างไรให้ห่างไกลจากยาเสพติด

การประเมินผล

1. วิธีการวัดผล : สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมและการตอบคำถาม สอบถาม
ซักถาม

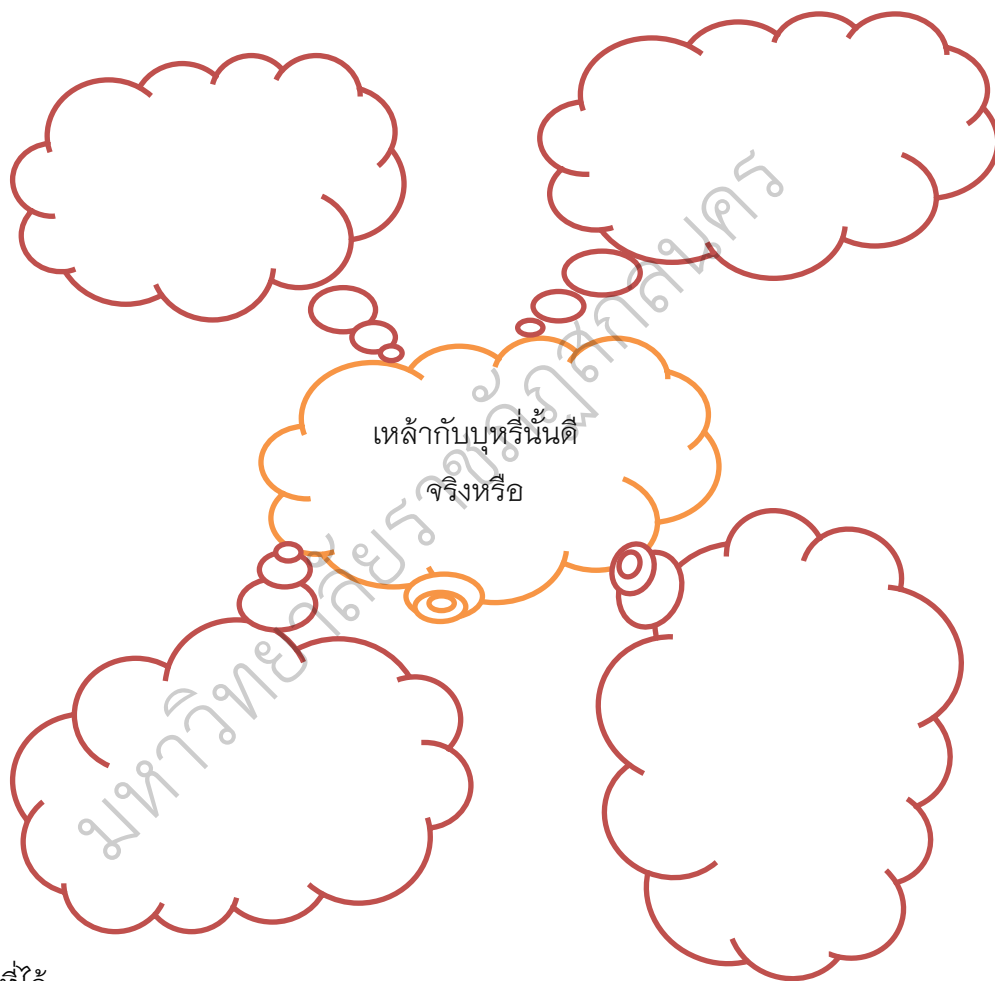
2. เครื่องมือวัดผล : แบบประเมินผลงานกลุ่ม

3. เกณฑ์การประเมินผล : มีผลการประเมิน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

ใบงานกิจกรรมที่ 1.1 “เหล่ากับบุหรือนั้นดีจริงหรือ”

ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้ผู้เข้าอบรมระดมความคิดนำเสนอถึงข้อดีข้อเสียจากการติดเหล้าและบุหรี่ พร้อมกับสรุปแนวคิดที่ได้

ข้อสรุปที่ได้

.....
.....
.....
.....

ใบความรู้ที่ 1.1 เรียนรู้เรื่องยาเสพติด

ความหมายของยาเสพติด

ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ยาเสพติด ให้โทษ หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ หรือพืช เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ เช่น ต้องการเพิ่มขนาดการเสพเรื่อยๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง รวมถึงสารเคมีที่ใช้ผลิตยาเสพติดดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

สำนักยาและวัตถุเสพติด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (2560, หน้า 1)

ได้กล่าวไว้ว่า ยาเสพติดหมายความว่า ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารระเหย ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย (ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519)

สรุปได้ว่า ยาเสพติดหมายถึง สารเคมีที่ได้จากธรรมชาติหรือได้จากการสังเคราะห์ ที่เข้าสู่ร่างกายโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง เช่น กิน สูบ ฉีด เป็นต้น แล้วก่อให้เกิดผลทางลบต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจ

ประเภทของยาเสพติด

ยาบางชนิดแม้ว่าร่างกายจะได้รับบ่อยๆ หรือติดต่อกันเป็นเวลานานๆ แต่ก็ไม่เกิดการเสพติด ซึ่งต่างจากยาที่มีคุณสมบัติเสพติดได้ เพราะยาเสพติดทั้งหลายเป็นพวกที่เมื่อเข้าไปในร่างกายแล้วจะทำให้มีความรู้สึกสบาย กระปรี้กระเปร่า เคลิบเคลิ้ม มีผลทำให้ผู้ติดใจและอยากใช้อีก ดังนั้น ยาทั้งหลายที่เป็นยาเสพติดจึงเป็นพวกสามารถออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของสารเสพติดได้ดังนี้

1. แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขล่าสุด พ.ศ. 2560)

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขล่าสุด พ.ศ. 2560) มาตรา 7 ยาเสพติดให้โทษแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน (Heroin)
2. ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน (Morphine) โคคาอีน (Cocaine) โคเดอีน (Codeine) ผื่นยา (Medicinal Opium)
3. ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยา และมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา
4. ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) อาเซทิลคลอไรด์ (Acetyl Chloride)
5. ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชาพืชกระท่อม

2. แบ่งตามอาการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท

- 1) ประเภทกดประสาทออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลางในส่วนที่ควบคุมความรู้สึก ทำให้สมองมีขนาดความคิดและปฏิกิริยาตอบสนองช้าลง กดระบบการทำงานอวัยวะต่างๆ ระบบการทำงานของหัวใจ ทำให้ หัวใจเต้นช้าลงและอาจถึงขั้นหยุดทำงาน หากผู้ใช้มีปัญหาด้านสุขภาพ ได้แก่ ผื่น มอร์ฟีน เฮโรอีน โคเคอีน ยาระงับประสาทยานอนหลับ ยากล่อมประสาท สารระเหย เครื่องดื่มมีนเมา
- 2) ประเภทกระตุ้นประสาทยากลุ่มนี้มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทที่ส่วนสมอง ทำให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาไม่่วง ไม่หิว และเมื่อใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจึงเกิดอันตรายจากภาวะติงเครียดเพราะร่างกายและประสาทไม่ได้พักผ่อนตามเวลาที่เหมาะสม เกิดการหลับใน ประสาทหลอน จนถึงขั้นโรคจิต ประเภททำร้ายตนเองหรือบุคคลอื่นและเป็นความเจ็บป่วยที่รักษาให้หายขาดได้ยาก ได้แก่ แอมเฟตามีน กระท่อม บุหรี่ กาแฟ
- 3) ประเภทหลอนประสาทออกฤทธิ์ที่ระบบประสาทส่วนสัมผัสทั้งห้า คือ การมองเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การรับรู้อุณหภูมิ และการสัมผัส ทำให้การรับรู้บิดเบือนไปจากความจริง เกิดภาพลวงตาที่เป็นไปตามจินตนาการอาจสวยงามหรือน่ากลัว จนไม่สามารถควบคุมอารมณ์และความรู้สึกได้ ถ้าใช้ยาบ่อยๆ หรือมากจะทำให้เกิดอาการวิกลจริต ได้แก่ แอลเอสดี ดีเอ็นที และเห็ดขี้ควาย

4) ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสานออกฤทธิ์ทั้งกระตุ้น กด และหลอนประสาท โดยจะเร่งออกฤทธิ์กระตุ้นประสาททำให้คึกคัก ตื่นตัวหัวใจเต้นเร็ว หลังจากนั้นจะเปลี่ยนไปเป็นฤทธิ์กดประสาท ทำให้สมองมึนชา คิดช้า กดศูนย์การหายใจทำให้หัวใจเต้นช้า จากนั้นจะออกฤทธิ์หลอนประสาททำให้เคลิ้ม ควบคุมตนเองไม่ได้ ยาประเภทนี้เป็นอันตราย เพราะทำให้กลไกของสมองและระบบต่างๆ ในร่างกายทำงานหลักและไม่เป็นไปตามธรรมชาติ ทำให้ร่างกายและระบบประสาทเสื่อมเร็ว ได้แก่กัญชา

โทษและพิษภัยจากยาเสพติด

ผลกระทบต่อผู้เสพเอง

- * ด้านร่างกาย สุขภาพทรุดโทรม ทำให้เกิดโรคแทรกซ้อนได้มากมาย ถ้าใช้ในขนาดสูงอาจทำให้ถึงตายได้
- * ด้านจิตใจและอารมณ์ ซึมเศร้า กังวล พังซ่าน ขาดความสุขมีนงง
- * บุคลิกภาพเปลี่ยนแปลง อ่อนแอ เกียจคร้าน ไม่รับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว พุดจาเชื่อถือไม่ได้หลงกลวง จะกระทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งสารเสพติด มีความประพฤติไม่อยู่ในกรอบของสังคม เป็นภาระต้องให้เลี้ยงดู เพราะไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

ผลกระทบต่อครอบครัว

- * ทำลายความสุขในบ้าน ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของสมาชิกในครอบครัว เป็นเหตุให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาจนอาจทวีความรุนแรงให้ครอบครัวแตกแยก
- * สูญเสียรายได้ของครอบครัว เนื่องจากมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นจากการซื้อ ยาเสพติด หรือบำบัดรักษา ผู้ที่ติดยาเสพติด
- * พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขาดที่พึ่งในยามเจ็บป่วยหรือชราภาพ
- * ทำลายชื่อเสียงวงศ์ตระกูล และเป็นที่รังเกียจของสังคม
- * ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน เพราะคนในครอบครัวที่มีปัญหายาเสพติด มักจะก่ออาชญากรรม

ผลกระทบต่อชุมชนและสังคม

- * เป็นที่รังเกียจของสังคมหรือชุมชน ไม่มีใครอยากคบหาสมาคมด้วย เข้าสังคมไม่ได้
- * เป็นอาชญากร เพราะผู้ที่ติดยาเสพติดจะต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้ได้ยามาเสพ

- * ครู อาจารย์ และคนทั่วไปหมดความนับถือ ไม่ไว้วางใจ
- * ทำให้การพัฒนาชุมชน และสังคมในด้านต่างๆ เป็นไปอย่างเชื่องช้า
- * ทรัพย์สินของคนในชุมชนและสังคมเสียหาย เนื่องจากพฤติกรรมทางจิต

ประสาท

- * ทำลายเยาวชน อันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนและสังคม

ผลกระทบต่อประเทศชาติ

- * ทำลายเศรษฐกิจของชาติการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นไปอย่างเชื่องช้า

- * ทำลายความมั่นคงของประเทศ

- * รัฐบาลต้องสูญเสียเงินในการปราบปราม ป้องกันและบำบัดรักษาหลายล้าน

บาท

- * รัฐบาลต้องสูญเสียกำลังพลเมือง ในการสร้างสรรค์ชาติบ้านเมืองและสูญเสียพลังป้องกันเอกราชของชาติ

- * รัฐบาลต้องถูกตำหนิและได้รับการดูหมิ่นจากชาติอื่น

- * อาจทำให้เกิดข้อขัดแย้งทางการเมืองหรือความไม่สงบระหว่างประเทศ

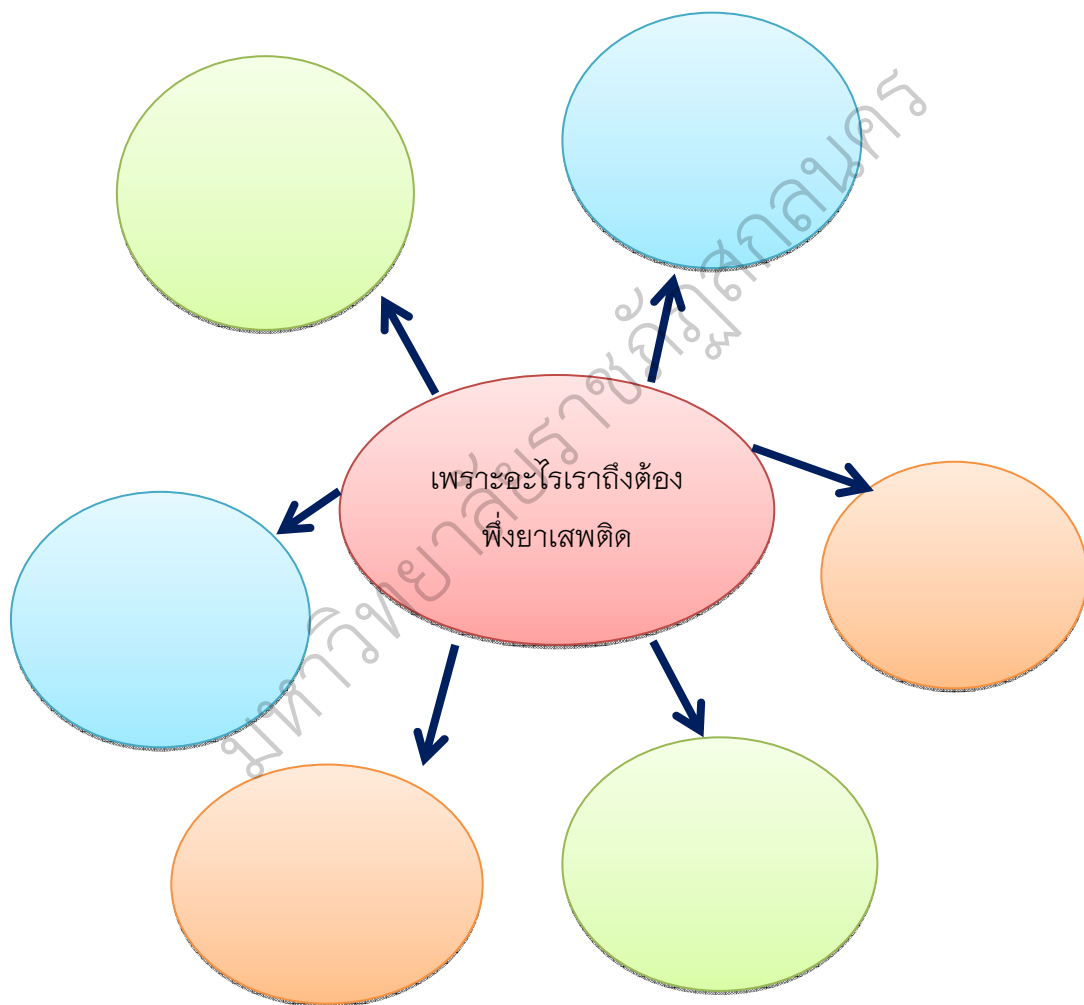
- * ประเทศชาติพัฒนาไปอย่างเชื่องช้า

ใบกิจกรรมที่ 1.2

“เพราะอะไรถึงทำให้เราฟังฟังยาเสพติด”

ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้ผู้เข้าอบรมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด แล้วนำเสนอออกมาในรูปแบบของ my map

ใบกิจกรรมที่ 1.3

“อยู่อย่างไรให้ห่างไกลจากยาเสพติด”

ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้ผู้เข้าอบรมระดมความคิดถึงวิธีการหรือแนวทางป้องกันตนเองที่ไม่ให้เข้าไป
ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ใบความรู้ที่ 1.2

ทักษะชีวิตการป้องกันตัวเองให้รู้จักปฏิเสธยาเสพติด

ทักษะชีวิต

ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถเชิงสังคมจิตวิทยา ที่จะช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้ในอนาคต ทักษะชีวิตจะมีส่วนช่วยให้วัยรุ่น สามารถนำความรู้ในเรื่องต่างๆ มาเชื่อมโยงกับทัศนคติ ผ่านการคิดวิเคราะห์ที่ไตร่ตรองถึงผลที่จะเกิดขึ้น และตัดสินใจปฏิบัติในสิ่งที่เหมาะสมได้ ซึ่งจำเป็นอย่างมากในเรื่องของการดูแลสุขภาพ การป้องกันการติดยาเสพติด ความปลอดภัย คุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ ทำให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และรับมือกับปัญหาและความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้

ใครบ้างที่ควรมีทักษะชีวิต

- ทุกคน
- ทุกเพศ
- ทุกวัย
- ทุกอาชีพ

ทำไมต้องเรียนรู้ทักษะชีวิต

ทักษะชีวิตเป็นสิ่งที่ทุกคนจำเป็นต้องมีทั้งนี้เพราะนับตั้งแต่มนุษย์เกิดมาจะต้องได้รับการหล่อหลอมโดยกระบวนการตามธรรมชาติและกระบวนการทางสังคม เป็นปฏิกิริยาต่อเนื่องเป็น ลูกโซ่ระหว่างที่ผ่านกระบวนการเหล่านั้น มนุษย์ต้องปะทะกับแรงบีบ แรงกดดัน และแรงกระทบ จากภายนอกที่สำคัญสี่แหล่ง คือ ชนบประเพณีและวัฒนธรรม ครอบครัว เพื่อน และสิ่งแวดล้อม คนที่จะยืนหยัดอยู่ในโลกนี้ได้อย่างปกติสุข และไม่กลายเป็นคนเจ้าปัญหาจึงได้แก่คนที่สามารถจัดการกับแรงปะทะจากแหล่งภายนอกได้อย่างสมดุลโดยอาศัยทักษะชีวิตที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี

เยาวชนในปัจจุบันตกอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ตึงให้มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจนหันไปหายาเสพติดและในขณะเดียวกันก็มี ปัญหาของสถาบันครอบครัว ดังนั้นในการพัฒนาเยาวชนจึงมีความจำเป็นที่ระบบการศึกษาจะต้อง ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชนส่วนใหญ่เพื่อที่จะไปเผชิญกับปัญหาครอบครัวและภูมิคุ้มกันเหล่านี้จะ เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างครอบครัวในอนาคตของเยาวชนต่อไป

ทักษะชีวิตที่สำคัญ 10 ประการ ได้แก่

1. การตัดสินใจ – สามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตได้อย่างรอบคอบ
2. การแก้ปัญหา – สามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีระบบ ไม่เกิดความเครียด
3. การคิดวิเคราะห์ – สามารถในการวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหา และสถานการณ์ต่างๆ รอบตัวได้
4. การคิดสร้างสรรค์ – ช่วยในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาโดยคิดสร้างสรรค์ เพื่อค้นหาทางเลือกต่างๆ และผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือก และสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
5. การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ – เป็นความสามารถในการใช้คำพูด และท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความคิดและความรู้สึกของตนเอง เช่น การแสดงความคิดเห็น ความต้องการ ความชื่นชม การขอร้อง การเจรจาต่อรอง การตักเตือน การช่วยเหลือ การปฏิเสธ ฯลฯ
6. การสร้างสัมพันธภาพ – สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล และรักษาความสัมพันธ์นั้นไว้ได้
7. การตระหนักรู้ในตน – รู้จักและเข้าใจตนเอง เช่น รู้ข้อดี ข้อเสียของตนเอง รู้ความต้องการ และสิ่งที่ไม่ต้องการของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้รู้ตัวเองเวลาเผชิญกับความเครียด หรือสถานการณ์ต่างๆ
8. ความเห็นใจผู้อื่น – เข้าใจความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านความสามารถ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา ความเชื่อ สีมิว อาชีพ ฯลฯ เข้าใจความรู้สึก และยอมรับบุคคลอื่นที่ต่างจากตนเอง

9. การจัดการกับอารมณ์ต่างๆ – รับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าอารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร รู้วิธีจัดการกับอารมณ์โกรธหรือโศกเศร้าที่ส่งผลทางลบต่อร่างกาย และจิตใจได้

10. การจัดการกับความเครียด – รับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด และแนวทางในการควบคุมระดับความเครียด

ทักษะชีวิตที่จำเป็น

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์
2. ทักษะการแก้ปัญหา
3. ทักษะการสื่อสาร

ทักษะการคิดวิเคราะห์

ความสามารถในการมองเห็นรายละเอียดและจำแนกแยกแยะข้อมูลองค์ประกอบของสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะป็นวัตถุ เรื่องราว เหตุการณ์ต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ และจัดเป็นหมวดหมู่ มีความเหมือนหรือความต่างกันอย่างไรรวมทั้งหาความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงของสิ่งต่างๆ ว่าเกี่ยวพันกันอย่างไร อะไรเป็นสาเหตุ ส่งผลกระทบต่อกันอย่างไร อาศัยหลักการใด จนได้ความคิดเพื่อนำไปสู่การสรุป การประยุกต์ใช้ ทำนายหรือคาดการณ์สิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

ทักษะการแก้ปัญหา

ความสามารถทางสมองที่จะคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างพินิจพิเคราะห์ถึงสิ่งต่างๆ ที่เป็นปมประเด็นสำคัญที่ทำให้สภาวะความไม่สมดุลเกิดขึ้น โดยพยายามหาหนทางคลี่คลายขจัดปัดเป่าประเด็นสำคัญเหล่านั้นให้กลับเข้าสู่สภาวะสมดุล หรือสภาวะที่เราคาดหวัง (สุวิทย์ มูลคำ และคณะ, 2554, หน้า26)

กระบวนการในการแก้ปัญหา ประกอบด้วย

- การระบุปัญหา
- การระบุสาเหตุของปัญหา
- การเสนอแนวความคิดแก้ปัญหา
- การเลือกแนวทางแก้ปัญหา
- การดำเนินการแก้ปัญหา

ทักษะการสื่อสาร

สื่อสารด้วยมือ ท่าทาง วาจา เพื่อถ่ายทอดความคิดและความรู้สึก การตัดสินใจเลือกทางเลือกของตนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ การยื่นข้อเสนอของตน และการสรุปเรื่องราว

หลักการปฏิเสธ

การปฏิเสธเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ทุกคนควรเคารพและยอมรับการปฏิเสธที่ใช้ได้ผลมักเป็นการปฏิเสธในสถานการณ์ที่ถูกชวนไปทำในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ หรือเกิดผลกระทบบ้างตามมา

การปฏิเสธที่ดี จะต้องปฏิเสธอย่างจริงจังทั้งท่าทาง คำพูด และน้ำเสียง เพื่อแสดงความตั้งใจอย่างชัดเจนที่จะปฏิเสธ

ขั้นตอนการปฏิเสธ

1. ใช้ความรู้สึกเป็นข้ออ้างประกอบเหตุผล เพราะใช้เหตุผลอย่างเดียวมักถูกโต้เถียงด้วยเหตุผลอื่น การอ้างความรู้สึกจะทำให้โต้แย้งได้ยากขึ้น เช่น “ฉันกลัวคุณพ่อคุณแม่จะเป็นห่วงถ้ากลับบ้านช้า”
2. การขอปฏิเสธ เป็นการบอกปฏิเสธให้ชัดเจนเป็นคำพูด เช่น “ขอไม่ไปนะเพื่อน”
3. การขอความเห็นชอบ เพื่อรักษาน้ำใจของผู้ชวน และควรกล่าวขอบคุณเมื่อผู้ชวนยอมรับ เช่น “ขอบคุณไม่ว่าอะไรใช้ไหม...”

ทักษะการปฏิเสธ 8 วิธี เมื่อถูกชักชวนเสพยา

1. บอกไปตรงๆ “ไม่หรอก ขอโทษนะ” แม้วิธีปฏิเสธเช่นนี้อาจดูว่าแสนธรรมดา แต่ทว่าเป็นคำพูดที่หลายคนมักจะมองข้าม คำว่า “ไม่หรอก ขอโทษนะ” จะใช้ได้ผลทั้งเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ถูกเพื่อนชวนอย่างเป็นมิตรหรือถูกกดดัน อย่างไรก็ตามก็ต้องตระหนักอยู่เสมอว่า คำปฏิเสธเช่นนี้อาจใช้ไม่ได้ผลเสมอไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีวิธีการปฏิเสธรูปแบบอื่นเตรียมรองรับไว้ด้วย
2. ให้เหตุผลหรือข้ออ้าง บ่อยครั้งที่เด็กๆ มักจะลำบากใจที่จะบอกปฏิเสธเพื่อน ดังนั้นเด็กต้องรู้เท่าทันที่จะหลีกเลี่ยงการถูกกดดันจากกลุ่มหรือแก๊งที่ชักชวนให้เสพยา โดยการให้เหตุผลหรือข้ออ้าง เพียงแต่ต้องระลึกเสมอว่าเหตุผลหรือข้ออ้างนี้จะต้องทำให้ผู้ชักชวนยอมแพ้ไปเองได้ เช่น ไม่มีเงิน สุขภาพไม่ดี ไม่อยากทำให้แม่เสียใจ เป็นต้น

3. พุดปฏิเสธซ้ำซาก การยื่นกระดาษตายขาวเดียว “ไม่” อย่างซ้ำซากนับเป็นวิธีปฏิเสธที่ได้ผล เมื่อต้องการบอกจุดยืนของตัวเอง และอาจใช้เทคนิคปฏิเสธแบบอื่นร่วมด้วยได้

4. เดินหนี วิธีการนี้นับว่าเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้ได้ผลมากที่สุด ทั้งนี้จะต้องตระหนักว่า เรามีสิทธิเต็มที่จะปฏิเสธสิ่งไม่ดีที่มีผู้หยิบยื่นให้

5. เปลี่ยนเรื่องสนทนาในบางสถานการณ์ เราอาจไม่สามารถเดินหนีหรือหลีกเลี่ยงสภาวะถูกกดดันได้ ดังนั้นให้ลองเปลี่ยนหัวข้อการสนทนาเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจของผู้ชักชวน เมื่อคุยจนเบื่อแล้วให้หาโอกาสเดินออกมาทันที

6. หลีกเลี่ยงสถานการณ์ สามัญสำนึกของมนุษย์จะบอกว่าสถานที่ใด เวลาใด สุ่มเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์รุนแรง หรือต้องตกอยู่ในสภาวะกดดัน ดังนั้นพยายามหลีกเลี่ยงสถานการณ์เหล่านี้ให้มากที่สุด เพื่อความไม่ประมาทควรแจ้งให้พ่อแม่ทราบว่าเรากำลังทำอะไรบ้าง และไปกับใคร

7. ทำเป็นไม่สนใจ หากต้องเผชิญหน้ากับผู้ชักชวนให้เสพยา พยายามอย่าคุยด้วย ให้หันไปคุยกับคนอื่นที่เหลือ เป็นการซื้อเวลาก่อนที่จะนำทักษะปฏิเสธอื่นๆ มาใช้

8. เลือกรับเพื่อนดี วิธีการนี้นับได้ว่าเป็นทักษะการปฏิเสธ (การเสพยา) ที่สำคัญที่สุดการคบเพื่อนที่ดีจะทำให้เราไม่ต้องตกอยู่ในวังวนของการสุ่มเสี่ยง ถูกชักนำให้ลองเสพยา ตรงกันข้าม หากเรารับเพื่อนที่มีปัญหา ปัญหาที่จะมาถึงตัวเราไม่ช้าก็เร็ว

แบบประเมินผลงานของกลุ่ม
กลุ่มที่

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			
	4	3	2	1
1. ผลงานตรงตามจุดประสงค์				
2. ผลงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา				
3. ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
4. เนื้อหาสาระของผลงานมีความชัดเจนสมบูรณ์				
5. นำเสนอผลงานด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ				
รวม				
รวมคะแนนทั้งหมด				
ระดับคุณภาพ				

ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
24-30	ดีมาก
17-23	ดี
10-16	พอใช้
ต่ำกว่า 10-16	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ/คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานตรงตามตามจุดประสงค์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกข้อ/ทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่/เกือบทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ บางข้อ/บางประเด็นสมบูรณ์	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. ผลงานเสร็จทันเวลา	เสร็จก่อนเวลา	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	เสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จ
3. ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่และเป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่แต่ยังไม่เป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการแต่ยังไม่มีแนวคิดแปลกใหม่	ผลงานมีข้อบกพร่องและไม่มีแนวคิดแปลกใหม่
4. เนื้อหาสาระของผลงานมีความชัดเจนสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนทุกประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
5. นำเสนอผลงานด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พุดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจน คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พุดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจนแต่ไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พุดเสียงดังออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานไม่น่าสนใจ พุดเสียงเบาออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล่องแคล่ว

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

การให้คำปรึกษา

ใช้เวลา 3.00 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

สถานการณ์สารเสพติดที่ทวีความรุนแรงได้ทำให้ทุกหน่วยงานต้องปรับปรุงรูปแบบการทำงานเพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหาสารเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในหน่วยงานทางการศึกษาที่ต้องรับผิดชอบทางด้านการจัดการศึกษาให้เยาวชนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติห่างไกลจากยาเสพติด และพฤติกรรมของเด็กวัยนี้จะเชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ผู้ปกครอง การให้ความรู้เรื่องการให้คำแนะนำปรึกษาเมื่อเพื่อนติดยาเสพติดจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญเพื่อเตรียมความพร้อมให้เป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี

ทั้งนี้ปัญหาของผู้เสพติดส่วนใหญ่เกิดจากการมีความเชื่อและพฤติกรรมที่ผิดในบางด้านของชีวิตการประสบปัญหาสุขภาพจิต และการขาดทักษะในการใช้ชีวิต การให้การปรึกษาแก่ผู้ประสบปัญหาสารเสพติด จึงมุ่งเน้นไปที่การสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับสารเสพติด การฝึกทักษะชีวิตการสร้างเชื่อมั่นใจ มีคุณค่าในตนเอง ตลอดจนมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาของตนเองได้ในที่สุด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อผู้เข้าอบรมผ่านการฝึกอบรมหน่วยนี้แล้ว

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาที่ดี
2. สามารถให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติดได้
3. สามารถดูแลและช่วยเหลือเพื่อนที่ติดยาเสพติดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ขอบข่ายเนื้อหา

การให้คำปรึกษา

- ความหมายของการให้คำปรึกษา
- เทคนิคการให้คำปรึกษา
- การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด

กิจกรรมการฝึกอบรม

ชั้นนำ

1. จัดกิจกรรมละลายพฤติกรรมเพื่อสร้างความคุ้นเคยโดยใช้เพลง เกม
- การเคลื่อนไหวอวัยวะของร่างกายให้มีความสัมพันธ์กัน

ขั้นกิจกรรม

1. จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อสร้างความคุ้นเคยโดยใช้เพลง เกม การจับกลุ่ม
สนทนาซักถามข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน แล้วแบ่งผู้เข้าอบรม ออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ
10-15 เลือกหัวหน้ากลุ่ม ตั้งชื่อกลุ่ม

2. ให้ผู้เข้าอบรมทำกิจกรรมเล่นเกม “พรสวรรค์ที่ซ่อนในตัวคุณ”

3. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมที่ 2.1 “ตั้งดูดีใจยังงี้เพื่อนถึงจะเชื่อเรา”
โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มวิเคราะห์หาแนวทางวิธีการเมื่อเพื่อนเจอปัญหาแล้วอยากให้เพื่อน
มาขอคำแนะนำหรือคำปรึกษา และวิธีการให้คำแนะนำที่ดี พร้อมทั้งนำเสนอแนวคิดที่ได้
โดยการสุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสม กลุ่มละ 5-10 นาที แล้ววิทยากรและผู้เข้าอบรม
ช่วยกันสรุปแนวคิดที่แต่ละกลุ่มนำเสนอ

4. วิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ผู้เข้าอบรมในหัวข้อความหมายของการให้
คำปรึกษา และเทคนิคการให้คำปรึกษา

5. ให้แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมที่ 2.2 “เมื่อรู้ว่าเพื่อนติดยาเราจะทำอย่างไร” โดยให้
สมาชิกแสดงความคิดเห็นแล้วนำความคิดเห็นทั้งหมดมาสรุปเป็นผลงานกลุ่ม จัดทำ
my map แล้วนำเสนอโดยการสุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสม กลุ่มละ 5-10 นาที

6. วิทยากรให้ข้อเสนอแนะและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมซักถามแลกเปลี่ยน
ความรู้ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม

7. วิทยากรให้ความรู้แก่ผู้เข้าอบรมในการช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด

ขั้นสรุป

8. วิทยากรและผู้เข้าอบรมช่วยกันเสนอแนะและอธิบายสรุปเพิ่มเติมร่วมกันถึง
การให้คำปรึกษาเมื่อเจอเพื่อนที่เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด

สื่อการฝึกอบรม

1. ปากกาเคมีกลุ่มละ 1-2 ด้าม
2. กระดาษภาพพลิก (Flip Chart) กลุ่มละ 2 แผ่น (ตามจำนวนกลุ่ม)
3. กระดาษ A4
4. ใบความรู้เรื่องความหมายของการให้คำปรึกษา และเทคนิคการให้คำปรึกษา
5. ใบความรู้เรื่อง การดูแลช่วยเหลือเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
5. ใบกิจกรรมที่ 2.1 ดึงดูดีใจยังงี้เพื่อนถึงจะเชื่อเรา
6. ใบกิจกรรมที่ 2.2 เมื่อรู้ว่าเพื่อนติดยาเราจะทำอย่างไร
7. แบบทดสอบบุคลิกภาพ: พรสวรรค์ที่ซ่อนอยู่ในตัวคุณ

การประเมินผล

1. วิธีการวัดผล : สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมและการตอบคำถาม สอบถาม
ซักถาม
2. เครื่องมือวัดผล : แบบประเมินผลงานกลุ่ม
3. เกณฑ์การประเมินผล : มีผลการประเมิน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

กิจกรรม “เกมพรสวรรค์ที่ซ่อนอยู่ในตัวคุณ”

คำชี้แจง : ให้คุณเลือกภาพด้านล่างที่คุณรู้สึกว่ามันดึงดูดคุณที่สุดในขณะนี้

1.

2.

3.

4.

5.

6.

เฉลย

1. พรสวรรค์ที่ซ่อนอยู่ของคุณ คือ "ความหยิ่งรู้" คุณเป็นคนที่ย่อหน้าไหว และ เข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ได้ง่ายดาย คุณมักแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ในแวบเดียว โดยไม่ต้องถามข้อมูลอะไรมากมาย การตัดสินใจเป็นเรื่องง่ายสำหรับคุณ คุณมีสัญชาตญาณหยิ่งรู้ที่เฉียบคม คุณรู้ชัดว่าอะไรคือหนทางที่ใช่ และคุณก็เป็นผู้วิสัยทัศน์ไม่ใช่น้อย

2. พรสวรรค์ที่ซ่อนอยู่ของคุณ คือ "การเข้าถึงผู้คน" พรสวรรค์ตามธรรมชาติของคุณนั้นคือมนุษยสัมพันธ์ และการเข้าใจผู้คน คุณมีความสามารถในการสื่อสารดีและสามารถเชื่อมผู้คนที่แตกต่างกันเข้าด้วยกัน ความสุขุมของคุณช่วยให้ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปอย่างราบรื่น ผู้คนรู้สึกดีและอยากที่จะพูดคุย และได้รับกำลังใจจากคุณ

3. พรสวรรค์ที่ซ่อนอยู่ของคุณ คือ "ไหวพริบ" คุณเป็นนักสื่อสารที่ยิ่งใหญ่ คุณมีวิธีพูดที่ดีจริงๆ คุณไม่เคยจนหนทางกับการที่จะต้องอธิบายสิ่งต่างๆ หรือความรู้สึกของคุณ ผู้คนจะพบว่ามันง่ายที่จะเข้าใจหรือเห็นใจคุณ ไม่ว่าจะสถานการณ์จะเป็นยังไงก็ตาม เวลาที่คุณมีความสุข ทุกคนก็มีความสุขไปด้วย เมื่อคุณทุกข์ ทุกคนก็พร้อมทุกข์ไปกับคุณ

4. พรสวรรค์ที่ซ่อนอยู่ของคุณ คือ "จินตนาการ" คุณเป็นผู้รอบรู้และมีความคิดสร้างสรรค์ คุณเต็มไปด้วยความคิดใหม่ๆ และ ศักยภาพ โดดเดี่ยวของคุณอาจเปลี่ยนโลกก็ได้ หากคุณสามารถสร้างมันขึ้นมา ทรายที่คุณไม่หยุดทำตามฝันของคุณ คุณก็จะไปถึงฝั่งฝันนั้นได้

5. พรสวรรค์ที่ซ่อนอยู่ของคุณ คือ "พลังดึงดูด" คุณมีพลังที่จะโน้มน้าวใจคน และมีอิทธิพลต่อผู้อื่น คุณมีความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงพลิกผันสิ่งต่างๆ ได้ ศักยภาพความเป็นผู้นำของคุณซ่อนอยู่ตรงนั้น ทรายที่คุณไม่ใช้มันผิดวิธี ระเบิดระวางจำไว้เสมอว่า คุณมีพลังและมีอิทธิพลต่อผู้อื่น มากกว่าที่คุณคิด

6. พรสวรรค์ที่ซ่อนอยู่ของคุณ คือ "พลังปฏิวัติ" คุณมีความสามารถในการ ปฏิวัติเปลี่ยนแปลง ระบบต่างๆ และแม้ว่ามันจะดูไม่ใช่เรื่องใหญ่โต แต่มันก็อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ คนแบบคุณเปรียบเสมือนตัวเร่งปฏิกิริยา ในการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทางวัฒนธรรม และคุณมักอยู่เบื้องหลัง โดยไม่มีใครทันสังเกตเห็น

ใบความรู้เรื่อง “การให้คำปรึกษา”

การให้คำปรึกษา

หมายถึงกระบวนการส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือด้านจิตใจ ด้านอารมณ์และด้านสังคม โดยอาศัยสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้เรียนรู้และเข้าใจปัญหาของตนเองอย่างถ่องแท้ จนสามารถหาวิธีแก้ไขปัญหาลงและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจนปรับตัวให้ดีขึ้นได้ด้วย

วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา

1. เกิดแรงจูงใจที่จะให้ข้อมูล
2. เข้าใจและเห็นปัญหาของตนเอง
3. อยากแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาตนเอง
4. ดำเนินการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาตนเอง

คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา

1. รู้จัก และยอมรับตนเอง
2. อุดหนุน ใจเย็น
3. จริงใจ และตั้งใจช่วยเหลือผู้อื่น
4. มีท่าทีที่เป็นมิตร และมองโลกในแง่ดี
5. ไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น และช่างสังเกต
6. ใช้คำพูดได้เหมาะสม
7. เป็นผู้รับฟังที่ดี

นอกจากนี้ยังควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ มีบุคลิกภาพที่ดี และการรักษาความลับ

เทคนิคการให้คำปรึกษา

นักจิตวิทยาด้านการศึกษานำเสนอเทคนิคการให้คำปรึกษาที่แตกต่างกันออกไป แต่โดยรวมแล้วผู้ให้คำปรึกษาที่ดีควรมีทักษะการให้คำปรึกษาที่เป็นทักษะพื้นฐานเบื้องต้นในการสื่อสารประกอบด้วยทักษะ ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการใส่ใจ (Attending Skill)

การใส่ใจเป็นพฤติกรรมของผู้ให้คำปรึกษาที่แสดงออกด้วยภาษาพูดหรือภาษาท่าทาง ซึ่งบอกถึงความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา โดยการแสดงความสนใจ การเห็นความสำคัญ และการให้เกียรติ เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความอบอุ่นใจและไม่รู้สึกห่างเหิน

2. ทักษะการนำ (Leading Skill)

เป็นการที่ผู้ให้คำปรึกษาพุดนำผู้รับคำปรึกษาไปในทิศทางที่ผู้ให้คำปรึกษาคิดว่าจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้ประโยชน์สูงสุดในการมาขอรับคำปรึกษา

3. ทักษะการถาม (Question Skill)

การถาม เป็นการให้ผู้รับคำปรึกษาได้เล่าเรื่องราวที่ต้องการปรึกษารวมทั้งความรู้สึกนึกคิดตลอดจนความเชื่อของผู้รับคำปรึกษา

4. ทักษะการเงียบ (Silence Skill)

การเงียบเป็นช่วงระยะเวลาระหว่างการปรึกษาที่ไม่มีการสื่อสารด้วยวาจา ระหว่างผู้ให้คำกับผู้รับคำปรึกษา แต่ยังคงมีการสื่อสารทางอารมณ์และความรู้สึก

5. ทักษะ การสะท้อนกลับ (Reflection Skill)

การสะท้อนกลับ เป็นการบอกความเข้าใจของผู้ให้คำปรึกษาที่มีต่อสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษา รู้สึก รับรู้หรือสนใจที่เป็นปัจจุบันขณะให้คำปรึกษา การสะท้อนกลับจะรวมความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาและเนื้อหาที่ผู้รับคำปรึกษาพูดถึง หรือสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษาสังเกตเห็นจากกริยาท่าทางของผู้รับคำปรึกษา และเนื้อหาที่ผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญ โดยใช้คำพูดของผู้ให้คำปรึกษาและที่ชัดเจนเข้าใจได้ง่ายขึ้น

6. การซ้ำความ/การทวนความ (Paraphrasing Skill)

การซ้ำความ/การทวนความ เป็นการที่ผู้ให้คำปรึกษาพุดซ้ำในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาบอกอีกครึ่งหนึ่ง โดยคงสาระสำคัญของเนื้อหา หรือความรู้สึกไว้ตามเดิม แต่ใช้คำพูดน้อยลงการที่ผู้ให้คำปรึกษาทวนซ้ำในสาระสำคัญที่ผู้รับคำปรึกษาได้พุดไปแล้ว แต่ไม่ได้หมายถึงการทวนซ้ำตลอดเวลาเหมือนนกแก้วนกขุนทอง

7. ทักษะการให้กำลังใจ

การให้กำลังใจ เป็นการแสดงความสนใจ เข้าใจในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาพุด และสนับสนุนให้เขาพุดต่อไป โดยใช้คำพูดหรือท่าทาง

8. ทักษะการสรุปความ (Summarizing Skill)

การสรุปความ เป็นการรวบรวมใจความสำคัญทั้งหมดของความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาที่เกิดขึ้นในระหว่างให้คำปรึกษาหรือในแต่ละครั้ง โดยใช้คำพูดสั้นๆ ให้ได้ใจความสำคัญทั้งหมด

9. ทักษะการให้ข้อมูลและคำแนะนำ (Giving Information and Advising Skill)

การให้ข้อมูล เป็นการสื่อสารทางวาจาเกี่ยวกับข้อมูลหรือรายละเอียดต่างๆ ที่จำเป็นแก่ผู้รับคำปรึกษา และการให้คำแนะนำเป็นการชี้แนะแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้รับคำปรึกษา

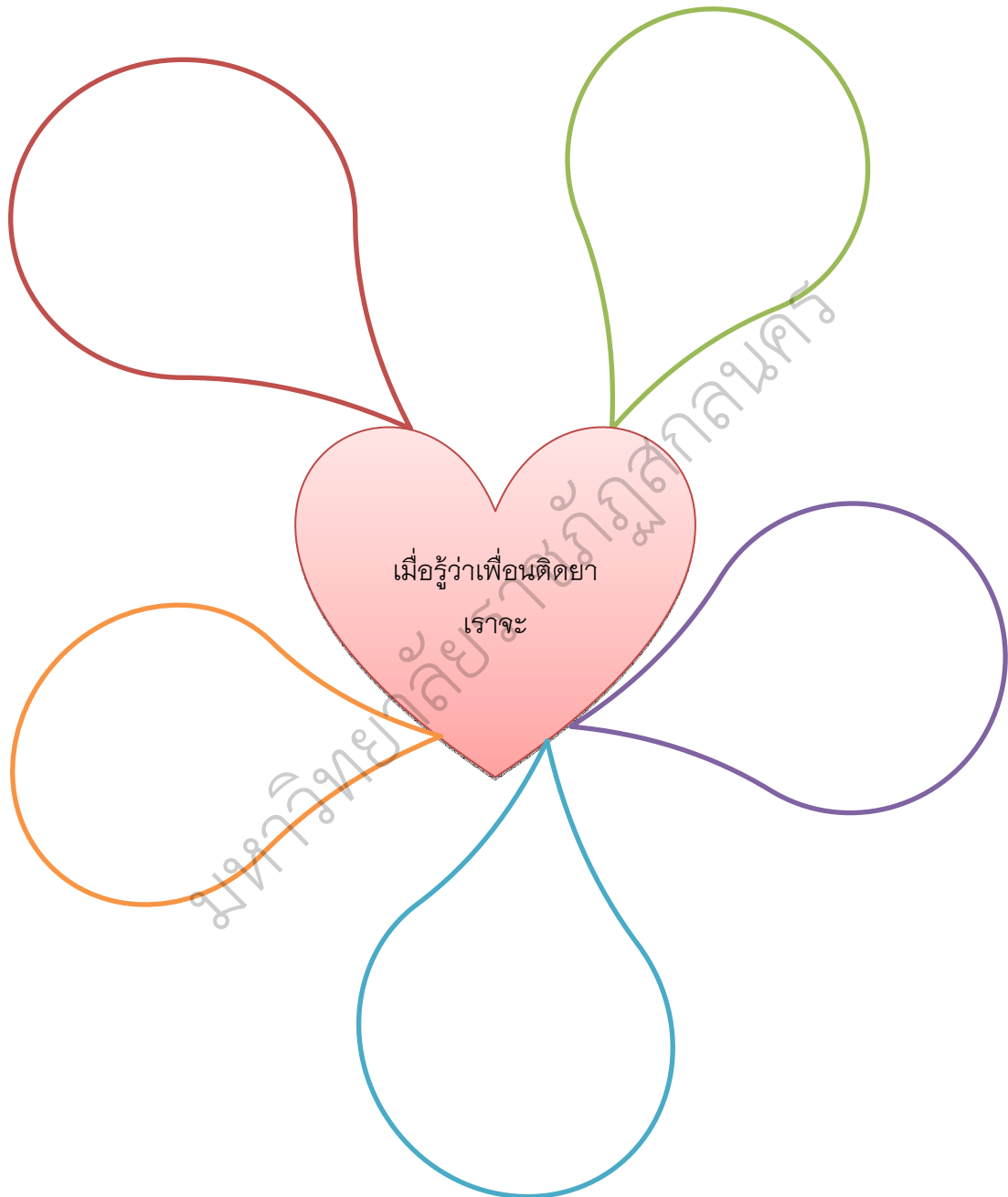
10. ทักษะการชี้ผลที่ตามมา (Pointing Outcome Skill)

การชี้ผลที่ตามมา เป็นการชี้ให้ผู้รับคำปรึกษาได้เห็นผลที่อาจตามมาจากการคิด การตัดสินใจ การวางแผนและการปฏิบัติของเขาเองทั้งในทางลบและทางบวก ผลที่ตามมานี้อาจเป็นได้ทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในใจเขาหรือเหตุการณ์ภายนอก ซึ่งทำให้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาคงอยู่รุนแรงขึ้นหรือลดลง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ใบกิจกรรมที่ 2.2 เมื่อรู้ว่าเพื่อนติดยาเราจะทำอย่างไร

คำชี้แจง : ให้สมาชิกแต่ละคนระดมแนวคิดถึงวิธีการปฏิบัติตัวเมื่อพบว่าเพื่อนติดยาเสพติดแล้วสรุปแนวคิดที่ได้เป็นผลงานกลุ่ม

ใบความรู้เรื่อง “การช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด”

การช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด

การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หมายถึง

การดำเนินงานเพื่อแก้ไขสภาพร่างกาย และจิตใจของผู้ติดยาเสพติดให้เลิกจากการเสพ และสามารถกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 ระบบ

1. ระบบสมัครใจ หมายถึง ผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลต่างๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน

2. ระบบบังคับบำบัด หมายถึง ผู้ที่ทางราชการตรวจพบว่า มีสารเสพติดในร่างกาย จะต้องถูกบังคับบำบัดตาม พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2534 ในสถานพยาบาลที่จัดขึ้นตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว เป็นระยะเวลา 6 เดือน และขยายได้จนถึงไม่เกิน 3 ปี ระบบนี้ยังไม่เปิดใช้ในขณะนี้ การบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มี 4 ขั้นตอน คือ

2.1 ขั้นเตรียมการก่อนบำบัดรักษา (Pre-admission) เพื่อศึกษาประวัติภูมิหลังของผู้ติดยาเสพติดทั้งจากผู้ขอรับการรักษา และครอบครัว

2.2 ขั้นถอนพิษยา (Detoxification) เป็นการบำบัดรักษาอาการทางกายที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด โดยผู้ขอรับการรักษา สามารถเลือกใช้บริการแบบผู้ป่วยนอก หรือผู้ป่วยใน ก็ได้ตามสะดวก

2.3 ขั้นการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Rehabilitation) เป็นการบำบัดรักษาเพื่อปรับเปลี่ยน ลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ พฤติกรรม เพื่อให้รู้จักตนเอง และมีความเข้มแข็งในจิตใจ เพื่อให้ผู้รับการบำบัดมีความเชื่อมั่นในการกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ โดยไม่หวนกลับไปเสพซ้ำอีก

2.4 ขั้นติดตามดูแล (After-case) เป็นการติดตามดูแลผู้เลิกยาเสพติดที่ได้ผ่านการบำบัดครบทั้ง 3 ขั้นตอนข้างต้นแล้ว เพื่อให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาและให้กำลังใจผู้เลิกยาเสพติด ให้ดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขในสังคมได้ยิ่งขึ้น

3. ระบบต้องโทษ หมายถึง ผู้ติดยาเสพติดที่กระทำความผิดและถูกคุมขัง จะได้รับการบำบัดรักษา ในสถานพยาบาลที่กำหนดได้ตามกฎหมาย เช่น ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย, สำนักงานคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมหรือสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง กระทรวงยุติธรรม

ถ้าเพื่อนคนใดคนหนึ่งติดสารเสพติด เราจะช่วยเหลือแก้ไขได้อย่างไร

เพื่อนจะต้องให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และร่วมมือแก้ไขปัญหา ดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงให้เพื่อนเข้าใจถึงอันตรายของยาเสพติด
2. ควรให้เพื่อนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ
3. เมื่อเพื่อนติดยาเสพติด ควรแนะนำให้เข้ารับการบำบัดรักษาและต้องทำความเข้าใจกับเพื่อนให้สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาด้วยตนเองโดยคอยเป็นกำลังใจให้เพื่อนให้รู้สึกปลอดภัยและอบอุ่น
4. ในกรณีที่เพื่อนต้องเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายกับทางโรงพยาบาล ตามระยะเวลาที่แพทย์กำหนด เมื่อเพื่อนกลับเข้ามาเรียนจะต้องต้อนรับเพื่อนด้วยความรู้สึกอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่อย่างดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และความรู้สึกที่ไม่โดดเดี่ยว
5. ชักชวนเพื่อนให้ห่างจากสภาพแวดล้อมบางอย่าง เช่น ให้เขาห่างจากสถานที่หรือคนที่ชักนำไปสู่ยาเสพติด

ถ้าสมาชิกที่เป็นพ่อหรือแม่ติดยาเสพติด หรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วยวิธี ใดๆ ก็ตาม ลูกๆ และสมาชิกในบ้านควรจะทำอย่างไร

1. ไม่ควรบอกกล่าวด้วยตนเอง เพราะจะเกิดการทะเลาะเบาะแว้งขึ้นในครอบครัว
2. นำปัญหานี้ไปปรึกษาและขอความช่วยเหลือจากญาติผู้ใหญ่หรือผู้ที่ตนนับถือ เช่น ครู พระ กำนันผู้ใหญ่บ้าน เพื่อหาทางช่วยเหลือ
3. ถ้าไม่สามารถกระทำได้ในข้อแรกให้นำปัญหาไปขอความช่วยเหลือจากแพทย์หรือนักสังคมสงเคราะห์ในหน่วยงานที่ให้บริการด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล, ศูนย์บริการสาธารณสุขอำเภอ, โรงพยาบาลประจำจังหวัด เป็นต้น
4. นำเอกสารเผยแพร่ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ ฯลฯ ที่หน่วยงานต่างๆ นำไปเผยแพร่ให้นำไปติดที่บ้านเพื่อให้โอกาสได้อ่าน ได้รู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด การป้องกันและบำบัดรักษา โทษที่จะได้รับตามกฎหมาย เป็นต้น

การดูแลช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น จะต้องให้การดูแลรักษาช่วยเหลือ สร้างแรงใจ ความเข้มแข็งทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยจะใช้รูปแบบวิธีการต่างๆ แต่การรักษาไม่จำเป็นต้องเริ่มจากการดูแลรักษาทางร่างกายก่อน แล้วจึงให้การดูแลรักษาทางด้านจิตใจ เนื่องจากยาเสพติดบางประเภท ไม่ก่อให้เกิดอาการถอนพิษยาอย่างรุนแรง จนทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถทนทรมานได้ ผู้ป่วยจะสามารถเข้ารับการรักษาดูแลช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านจิตใจได้ทันที การติดยาเสพติดถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเลิกยาเสพติด เป็นธรรมชาติของผู้ติดยาเสพติดทุกคนที่อาจจะหันกลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำได้ การติดตามผลหลังการดูแลรักษาและฟื้นฟู จึงมีความสำคัญและจำเป็นที่จะช่วยประคับประคองผู้ป่วยที่ผ่านการดูแลรักษาที่มีความเข้มแข็ง และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบประเมินผลงานของกลุ่ม
กลุ่มที่

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			
	4	3	2	1
1. ผลงานตรงตามจุดประสงค์				
2. ผลงานเสร็จทันเวลาตามที่กำหนด				
3. ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
4. เนื้อหาสาระของผลงานมีความชัดเจนสมบูรณ์				
5. นำเสนอผลงานด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ				
รวม				
รวมคะแนนทั้งหมด				
ระดับคุณภาพ				

ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
24-30	ดีมาก
17-23	ดี
10-16	พอใช้
ต่ำกว่า 10-16	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ/คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานตรงตามตามจุดประสงค์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกข้อ/ทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่/เกือบทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางข้อ/บางประเด็นสมบูรณ์	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. ผลงานเสร็จทันเวลา	เสร็จก่อนเวลาที่กำหนด	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	เสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จ
3. ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่และเป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่แต่ยังไม่เป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการแต่ยังไม่มีแนวคิดแปลกใหม่	ผลงานมีข้อบกพร่องและไม่มีแนวคิดแปลกใหม่
4. เนื้อหาสาระของผลงานมีความชัดเจนสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนทุกประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
5. นำเสนอผลงานด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจพูดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจนคล้องแคล้ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจพูดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจนแต่ไม่คล้องแคล้ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจพูดเสียงดังออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล้องแคล้ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานไม่น่าสนใจพูดเสียงเบาออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล้องแคล้ว

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

การมีส่วนร่วมของชุมชน

ใช้เวลา 3.00 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่ายาสเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากยาเสพติดก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพทั้งร่างกาย และจิตใจของผู้เสพ แล้ว ยังนำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว สังคม และบ่อนทำลายเศรษฐกิจ ความมั่นคงของชาติอีกด้วย ดังนั้นจึงได้มีการแสวงหาความร่วมมือจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อที่จะหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาสเสพติดร่วมกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การที่บุคคล คณะบุคคล หรือองค์กรอื่นๆ ในสังคมได้มีโอกาส เข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนเสนอแนะ ระดมความคิด ให้การช่วยเหลือ และร่วมมือกันแก้ไขปัญหายาเสพติดหรือพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้สังคมหรือชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ เป็นสังคมที่สงบสุข

ชุมชนถือว่ามีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือสอดส่องดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหายาสเสพติด โดยการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันยาเสพติดในชุมชน ร่วมกันคิดวิเคราะห์ปัญหา วางแผนการดำเนินงาน ประเมินผลและติดตามในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน การประสานงานในชุมชนแต่ละฝ่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพัฒนาสังคมที่ตนอาศัยอยู่ให้ห่างไกลจากยาเสพติด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อผู้เข้าอบรมผ่านการฝึกอบรมหน่วยนี้แล้ว ผู้เข้าอบรมสามารถสร้างความสัมพันธ์และอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

ขอบข่ายเนื้อหา

การมีส่วนร่วมของชุมชน

- ความหมายของการมีส่วนร่วมของสังคม
- การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยปราศจากยาเสพติด

กิจกรรมการฝึกอบรม

ขั้นนำ

1. จัดกิจกรรมละลายพฤติกรรมเพื่อสร้างความคุ้นเคยโดยใช้เพลง เกม
 - การเคลื่อนไหวอวัยวะของร่างกายให้มีความสัมพันธ์กัน

ขั้นกิจกรรม

1. จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อสร้างความคุ้นเคยโดยใช้เพลง เกม การจับกลุ่ม สันทนาการถามข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน แล้วแบ่งผู้เข้าอบรม ออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 10-15 เลือกว่าหัวหน้ากลุ่ม ตั้งชื่อกลุ่ม

2. ให้ผู้เข้าอบรมทำกิจกรรมเล่นเกม “เกลียวเชือกสัมพันธ์”

3. วิทยากรนำเสนอตัวอย่างกรณีศึกษาหมู่บ้านแห่งหนึ่งมีการแพร่ระบาดของยาบ้าอย่างหนัก ผู้เข้าอบรมเป็นสมาชิกในหมู่บ้านนั้นจะมีแนวทางป้องกันและช่วยเหลือชุมชนได้อย่างไร โดยให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมที่ 3.1 “การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน พร้อมทั้งนำเสนอแนวคิดที่ได้ โดยการสุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสม กลุ่มละ 5-10 นาที แล้ววิทยากรและผู้เข้าอบรมช่วยกันสรุปแนวคิดที่แต่ละกลุ่มนำเสนอ

4. วิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ผู้เข้าอบรมในหัวข้อความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน

5. ให้ผู้เข้าอบรมแต่ละคนทำกิจกรรมที่ 3.2 “อยู่เย็นเป็นสุข” โดยให้แสดงความคิดเห็นถึงการปฏิบัติตนในสังคมเพื่อทำให้ทั้งตนเองและสังคมมีความสุขห่างไกลจากยาเสพติด แล้วนำเสนอโดยการสุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสม คนละละ 5-10 นาที

6. วิทยากรให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยปราศจากยาเสพติดและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมซักถามแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม

ขั้นสรุป

7. วิทยากรและผู้เข้าอบรมช่วยกันเสนอแนะและอธิบายสรุปเพิ่มเติมร่วมกันถึงการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในชุมชนโดยปราศจากยาเสพติด

8. ให้ผู้เข้าอบรมแต่ละคนทำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด หลังการฝึกอบรมและตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

สื่อการฝึกอบรม

1. ปากกาเคมีกลุ่มละ 1-2 ด้าม
2. กระดาษภาพพลิก (Flip Chart) กลุ่มละ 2 แผ่น (ตามจำนวนกลุ่ม)
3. กระดาษ A4
4. ใบความรู้เรื่องความหมายของการมีส่วนร่วมของสังคม
5. ใบความรู้เรื่อง การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยปราศจาก

ยาเสพติด

6. ใบกิจกรรมที่ 3.1 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน
7. ใบกิจกรรมที่ 3.2 อยู่เย็นเป็นสุข

การประเมินผล

1. วิธีการวัดผล : สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมและการตอบคำถาม สอบถาม

ซักถาม

2. เครื่องมือวัดผล :
 - แบบประเมินผลงานกลุ่ม
 - แบบประเมินทักษะการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 - แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังฝึกอบรม
3. เกณฑ์การประเมินผล : มีผลการประเมิน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

กิจกรรมเล่นเกม “เกลียวเชือกสัมพันธ์”

อุปกรณ์

เชือกฟางยาวประมาณ 1 ฟุต จำนวนเท่าสมาชิก

ขั้นตอนการเล่น

1. วิทยากรกล่าวนำเกี่ยวกับการต้องการทดสอบพลังกลุ่มโดยจะมอบงานให้ทำ 1 ชิ้น ให้สมาชิกของกลุ่มประมาณว่าจะใช้เวลากี่นาทีโดยไม่บอกว่าจะทำอะไร
2. วิทยากรแจกเชือกคนละ 1 เส้น
3. วิทยากรชี้แจงกติกาว่าเมื่อเริ่มจับเวลาให้ทุกคนนำเชือกของตนเองต่อกับเชือกของคนอื่นจนกลายเป็นเส้นเดียวกัน และจะต้องตั้งไม้หยุด
4. เมื่อเสร็จวิทยากรจับเวลาและแจ้งผล
5. วิทยากรทดสอบตั้งรอยต่อแต่ละเส้นว่าหลุดหรือไม่ ถ้าหลุดลบเวลาดำแหน่งละ 1 วินาที
6. วิทยากรเปิดโอกาสให้สมาชิกอภิปรายในประเด็นที่ว่า “งานของเราจะเสร็จสิ้นได้อย่างเรียบร้อยและรวดเร็วเพราะเหตุใด”
7. วิทยากรให้ข้อคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสามัคคี ปริมาณและคุณภาพการมอบหมายงานที่แจ่มชัดประสงค์ชัดเจน

ที่มา : คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

กิจกรรมที่ 3.1 “การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

คำชี้แจง : หมู่บ้านแห่งหนึ่งมีการแพร่ระบาดของยาบ้าอย่างหนัก ผู้เข้าอบรมเป็นสมาชิกในหมู่บ้านนั้นจะมีแนวทางป้องกันและช่วยเหลือชุมชนได้อย่างไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ใบความรู้เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วม (participation) คือ เป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของ ความ ต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลง จะต้องมีการเกิดความคิดริเริ่ม โครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลแรกของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนัก ว่าการกระทำทั้งหมด ที่ทำโดยกลุ่ม ผู้นำชุมชน หรือกระทำผ่านองค์กร (organization) ดังนั้นผู้นำชุมชน องค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้ (ยูพาพร รูปงาม, 2545, หน้า 5) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ ชุมชนเกิดการพัฒนา ซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนา เช่น การมีส่วนร่วม หลักการพัฒนาชุมชน กระบวนการพัฒนาชุมชน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่ สำคัญที่ต้องใช้ในางานพัฒนาชุมชน และคนก็มีส่วนสำคัญที่สุด เพราะ คนเป็นศูนย์กลาง หลักในการพัฒนาที่จะทำให้ชุมชนมีการพัฒนาไปในทางที่ดี การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของ การพัฒนาสังคมไม่มีประเทศไหนที่พัฒนาโดยปราศจากการร่วมมือของประชาชน (ชินรัตน์ สมสืบ, 2539, 20)

การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การที่บุคคล คณะบุคคล หรือองค์กรอื่นๆ ในสังคมได้มีโอกาส เข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนเสนอแนะ ระดมความคิด ให้การช่วยเหลือ และร่วมมือกันแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้สังคมหรือชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ เป็นสังคมที่สงบสุข เช่น

หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนและ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง Association for Public Participation ได้แบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสาร ถือเป็น การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่ กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่างๆ เช่น เอกสาร สิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่างๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การติดประกาศ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2. การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐ ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3. การเกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ เป็นต้น

4. ความร่วมมือ เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น

5. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่างๆ การทำโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดจากความต้องการของประชาชน เป็นต้น

กิจกรรมที่ 3.2 “อยู่เย็นเป็นสุข”

คำชี้แจง : ให้ผู้เข้าอบรมแสดงความคิดเห็นถึงการปฏิบัติตนในสังคมเพื่อทำให้ทั้งตนเอง
และสังคมมีความสุขห่างไกลจากยาเสพติด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ใบความรู้เรื่อง

การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยปราศจากยาเสพติด

การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยปราศจากยาเสพติด

การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขนั้น สมาชิกในสังคมจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในด้านต่างๆ เช่น การพึ่งพาอาศัยให้ความช่วยเหลือกัน

มีความสามัคคีและร่วมมือกันพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า สังคมก็จะน่าอยู่ สมาชิกในสังคมก็มีความสุขไม่ไปข้องเกี่ยวกับสารเสพติด

ข้อปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

- มีความรับผิดชอบ
- มีระเบียบวินัย
- มีความซื่อสัตย์
- มีความสามัคคี
- มีความเสียสละ

มารยาทในสังคม

- รู้จักการวางตน
- รู้จักการประมาณตน
- รู้จักการพูดจา
- รู้จักการควบคุมอารมณ์
- ความมีน้ำใจไมตรี

ลักษณะของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม

- สมาชิกในสังคมร่วมมือกันทำกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ที่อาศัยอยู่

- สมาชิกในสังคมประกอบอาชีพที่สุจริต
- สมาชิกในสังคมมีน้ำใจ รักใคร่สนิทสนมกัน
- สมาชิกในสังคมมีคุณธรรม จริยธรรม

.....

แบบประเมินผลงานของกลุ่ม
กลุ่มที่

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			
	4	3	2	1
1. ผลงานตรงตามจุดประสงค์				
2. ผลงานเสร็จทันเวลาตามที่กำหนด				
3. ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
4. เนื้อหาสาระของผลงานมีความชัดเจนสมบูรณ์				
5. นำเสนอผลงานด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ				
รวม				
รวมคะแนนทั้งหมด				
ระดับคุณภาพ				

ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
24-30	ดีมาก
17-23	ดี
10-16	พอใช้
ต่ำกว่า 10-16	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ/คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานตรงตามตามจุดประสงค์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกข้อ/ทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่/เกือบทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ บางข้อ/บางประเด็นสมบูรณ์	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. ผลงานเสร็จทันเวลา	เสร็จก่อนเวลา	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	เสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จ
3. ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่และเป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่แต่ยังไม่เป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการแต่ยังไม่มีแนวคิดแปลกใหม่	ผลงานมีข้อบกพร่องและไม่มีแนวคิดแปลกใหม่
4. เนื้อหาสาระของผลงานมีความชัดเจนสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนทุกประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
5. นำเสนอผลงานด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พุดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจน คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พุดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจนแต่ไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พุดเสียงดังออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานไม่น่าสนใจ พุดเสียงเบาออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล่องแคล่ว

แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าอบรม

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (20 คะแนน)	ผลการ ประเมิน
		ความตั้งใจในการทำงาน	ความรับผิดชอบในการทำงาน	ความละเอียดรอบรู้หรือเินในการทำงาน	ความสามารถในการแก้ปัญหาในระหว่างการทำงาน	การส่งงานตามกำหนดเวลา		

เกณฑ์การประเมิน

- 4 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก
- 3 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี
- 2 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 1 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินจากคะแนนเต็ม 12 คะแนน

คะแนน 17-20	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน 13-16	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน 9-12	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน 5-6	ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง

แบบประเมินทักษะการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน			รวมคะแนน (12 คะแนน)	ผลการ ประเมิน
		บอกสาเหตุ ของปัญหา (4 คะแนน)	หาทางป้องกันและ แก้ไข้ปัญหาได้ อย่างมี ประสิทธิภาพ (4 คะแนน)	เลือกใช้วิธีการ ในการป้องกัน และแก้้ปัญหา ได้อย่าง สมเหตุสมผล (4 คะแนน)		

(ลงชื่อ)..... ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินทักษะการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

รายการประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
บอกสาเหตุของปัญหา	บอกสาเหตุของปัญหาได้ครบถ้วนถูกต้อง	บอกสาเหตุของปัญหาได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	บอกสาเหตุของปัญหาได้บางส่วนไม่ครบ	ไม่สามารถบอกสาเหตุของปัญหาได้
หาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ใช้วิธีดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพพออธิบายถึงเหตุผลในการใช้วิธีดังกล่าวได้เข้าใจชัดเจน	ใช้วิธีดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาสำเร็จแต่น่าจะอธิบายถึงเหตุผลในการใช้วิธีดังกล่าวได้ดีกว่านี้	ใช้วิธีดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาสำเร็จเพียงบางส่วนอธิบายถึงเหตุผลในการใช้วิธีดังกล่าวได้บางส่วน	มีร่องรอยการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาบางส่วนแก้ปัญหาไม่สำเร็จอธิบายต่อไม่ได้
เลือกวิธีการในการป้องกันและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	มีการอ้างอิงเสนอแนวคิดประกอบการตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล	มีการอ้างอิงที่ถูกต้องบางส่วนและเสนอแนวคิดประกอบการตัดสินใจ	เสนอแนวคิดไม่สมเหตุสมผลในการประกอบการตัดสินใจ	มีความพยายามเสนอแนวคิดประกอบการตัดสินใจ

เกณฑ์การประเมินจากคะแนนเต็ม 12 คะแนน

คะแนน 10-12	ระดับคุณภาพ ดีมาก
คะแนน 7-9	ระดับคุณภาพ ดี
คะแนน 4-6	ระดับคุณภาพ พอใช้
คะแนน 1-3	ระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง

**แบบประเมินประสิทธิภาพ
ของหลักสูตรฝึกอบรม**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด และการป้องกันตนเองจากยาเสพติด

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 25 ข้อ ใช้เวลาทำ 40 นาที
2. คำถามทั้งหมดเป็นแบบเลือกตอบ แต่ละคำถามจะมีตัวเลือก 1, 2, 3 และ 4 ให้เลือกตอบ นักศึกษาเลือกคำตอบที่ดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องที่ตรงกับข้อที่นักศึกษาต้องการตอบลงในกระดาษคำตอบ
3. นักศึกษาตอบได้เพียงคำตอบเดียว ถ้านักศึกษาเลือกเกินหนึ่งคำตอบจะถือว่าผิดและถือว่าไม่ได้คะแนนในข้อนั้น
4. ถ้านักศึกษาตอบแล้ว แต่ต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ขีดขวางทับเครื่องหมายในข้อเดิมแล้วจึงเลือกคำตอบใหม่
5. ห้ามขีดฆ่า หรือทำตัวอักษรใดๆ ในแบบทดสอบ

-
1. สารเสพติด หมายถึง อะไร
 1. สารหรือยาที่เสพและมีความต้องการ
 2. สารหรือยาที่เสพเข้าสู่ร่างกาย ส่งผลต่อร่างกายและจิตใจ
 3. สารหรือยาที่ต้องการเสพ
 4. สารหรือยาที่ฉีดมีผลต่อตัวเรา
 2. สารเสพติดมีลักษณะสำคัญอย่างไร
 1. เป็นสารที่เสพบางครั้ง
 2. เป็นสารที่ใช้ฉีด
 3. เป็นสารที่ใช้เสพ
 4. เป็นสารที่เสพอย่างต่อเนื่อง
 3. ข้อใดคือผลเสียที่เกิดจากการเสพสารเสพติดมากที่สุด
 1. ทรัพย์สิน ชี้อาชีพ
 2. ชี้อาชีพ เพื่อน
 3. ทรัพย์สิน สุขภาพ
 4. เศรษฐกิจ สุขภาพกาย และสุขภาพใจ

4. ผื่นออกฤทธิ์ต่อร่างกายอย่างไร

1. กดประสาท
2. กระตุ้นประสาท
3. หลอนประสาท
4. หลอนประสาทและกระตุ้น

5. โรคใดไม่ได้เกิดจากการสูบบุหรี่

1. โรคไต
2. โรคหัวใจ
3. โรคมะเร็งปอด
4. โรคถุงลมโป่งพอง

6. สารเสพติดประเภทออกฤทธิ์กดประสาทจะก่อให้เกิดอาการแบบใด

1. เกิดภาพหลอน
2. ควบคุมตนเองไม่ได้
3. ริมฝีปากแห้ง
4. สมอมีอาการมึนงง

7. สารเสพติดประเภทกดสมองที่ร้ายแรงที่สุด คืออะไร

1. โคเคน
2. ยาเค
3. เฮโรอีน
4. มอร์ฟีน

8. กัญชาจัดเป็นสารเสพติดประเภทใด และมีสารชนิดใดจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกับกัญชา

1. สารหลอนประสาท ยาอี
2. สารระเหย ผีน
3. สารกดสมอง มอร์ฟีน
4. สารกระตุ้นสมอง โคเคน

9. สารเสพติดประเภทใดเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายแล้วมีโอกาสป่วยเป็นโรคถุงลมโป่งพอง

1. ผีนและกระท่อม
2. กระท่อมและบุหรื
3. กัญชาและบุหรื
4. ผีนและกัญชา

10. สารเสพติดชนิดใดได้รับฉายาว่า "ฆาตกรเงียบ"
1. ฟีน มอร์ฟิน เฮโรอิน
 2. ยาเค ยาอี แอลเอสดี
 3. แอมเฟตามีน โคเคน กระท่อม
 4. เบียร์ ไวน์ เหล้า
11. วิธีที่ดีที่สุดที่จะไม่ตกเป็นทาสยาเสพติดคือข้อใด
1. การป้องกันชุมชน, การป้องกันสังคม
 2. การป้องกันสังคม, การป้องกันตัวเอง
 3. การป้องกันชุมชน, การป้องกันครอบครัว
 4. การป้องกันชุมชน, การป้องกันตนเอง, การป้องกันครอบครัว
12. สารเสพติดชนิดใดที่มีสรรพคุณทางการแพทย์ช่วยในการรักษาผู้ป่วยได้
1. มอร์ฟิน
 2. ยาบ้า
 3. กัญชา
 4. กระท่อม
13. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับปัจจัยละพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดสารเสพติด
1. น้ำหวานใช้แอลเอสดีเพื่อระงับอาการวิตกกังวล
 2. น้ำตาลอยากรู้ อยากเห็นเลยไปทดลองใช้ยาบ้า
 3. ครอบครัวของน้ำอ้อยอยากจนจึงหันเหจากนักแสดงมาเป็นผู้ค้ายาเสพติด
 4. น้ำปิงใช้ยาเสพติดประเภทที่ 2 เพื่อบรรเทาอาการป่วยหลังผ่าตัด
14. ทำไมสารเสพติดจึงมีอันตรายมากโดยเฉพาะผู้หญิง
1. เพราะร่างกายของผู้หญิงอ่อนแอกว่าผู้ชาย
 2. เพราะผู้หญิงมีจิตใจไม่หนักแน่นจึงทำให้เลิกสารเสพติดได้ยากกว่าผู้ชาย
 3. เพราะสารเสพติดบางชนิดจะทำให้คุมสติไม่อยู่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ทำให้ติดเชื้อเอดส์
 4. เพราะผู้หญิงที่ใช้สารเสพติดเพื่อความบันเทิงจะมีผลทำให้ตกเลือดในช่องคลอดจนเกิดอันตรายได้

15. สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้ผู้ติดสารเสพติดก่ออาชญากรรมคือ

1. ไม่พอใจความเป็นอยู่ของตัวเอง
2. ปรารถนาพ่อแม่
3. ถูกชักชวนจากคนอื่น
4. ต้องการเงินไปซื้อยา

16. การคิดในข้อใดที่เสี่ยงต่อการติดสารเสพติดมากที่สุด

1. ไม่ทดลองของมีนเมาทุกชนิด
2. เป็นผู้กล้า อยากรู้อยากลอง
3. มองเห็นความสำคัญของตนเองว่ามีคุณค่า
4. ไม่คบเพื่อนแปลกหน้าที่นิสัยไม่ดี

ใช้สถานการณ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 17-18

ครอบครัวของลีน่าจึงย้ายไปอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งได้ 4 อาทิตย์ เธอได้รู้จักกับสายสมรซึ่งเป็นเพื่อนในวัยเดียวกันและได้กลายมาเป็นเพื่อนสนิท วันหนึ่งลีน่าจึงได้รู้ว่าสายสมรเคยติดยาเสพติดมาก่อน

17. การกระทำใดของลีน่าจึงที่ไม่ควรปฏิบัติต่อสายสมร

1. ยังสนิทและเป็นเพื่อนกับสายสมรเหมือนเดิม
2. แนะนำกิจกรรมยามว่างและมีประโยชน์ให้แก่สายสมร
3. เลิกคบ เพราะสายสมรเคยติดยาเสพติด
4. ให้กำลังใจและเข้าใจสายสมร

18. หากนักศึกษาเป็นผู้ปกครองของลีน่าจึง นักศึกษาจะให้คำแนะนำแก่ลีน่าจึงในการคบกับสายสมรอย่างไร

1. ไม่เป็นไรหรอกลูก มันคืออดีตปัจจุบันเขาเป็นคนดีหรือเปล่าละ
2. แม้ว่าลูกตัดสินใจเองดีกว่า ว่าจะเลิกคบหรือคบต่อไปหรือเปล่า
3. แม่ขอออกคำสั่งกับลูกเลยนะต้องเลิกยุ่งกับสายสมรเดี๋ยวนี้
4. แม้ว่าห่างจากสายสมรเถอะลูก เขาอาจกลับไปติดใหม่ก็ได้

19. เหตุการณ์ใดต่อไปนี่ไม่จัดเป็นส่งผลร้ายต่อชีวิตเรา

1. จับนักร้องดังพร้อมยาเสพติดในสถานบันเทิง
2. พบสารเสพติดรูปแบบใหม่หลอกหลวงเยาวชน
3. ตำรวจจับคนรับส่งนักเรียนนักศึกษาเสพยาบ้า
4. จับรุ่นพี่ที่รับน้องด้วยการให้ทดลองสารเสพติด

20. สาเหตุสำคัญที่ทำให้สิ่งแวดล้อมทางสังคมเป็นเหตุทำให้เกิดการใช้สารเสพติดคือข้อใด

1. ชอบทดลองสิ่งแปลกใหม่
2. มีความเชื่อในการใช้ยาในทางที่ผิด
3. การถูกบุคคลอื่นชักชวน
4. ใกล้ชิดกับแหล่งที่มีการค้ายาเสพติด

21. ข้อใดไม่ใช่การป้องกันตนเองจากสารเสพติด

1. การดูแลร่างกายไม่ให้เจ็บป่วยและการทำจิตใจให้ร่าเริง
2. ทำงานอดิเรกต่างๆ เช่น ฟังเพลง อ่านหนังสือ
3. คอยดำเนินชีวิตและใช้กิจกรรมประจำวันอยู่กับเพื่อน
4. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมอย่างเคร่งครัด

22. การศึกษาสามารถเข้ามามีบทบาทในการป้องกันการระบาดของสารเสพติด ยกเว้นข้อใด

1. จัดการศึกษาแบบบูรณาการในทุกรายวิชาเพื่อให้รู้ถึงผลกระทบของสารเสพติด
2. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อป้องกันการเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดของเด็กวัยรุ่น
3. ใช้กฎหมายลงโทษสถานหนักกับนักเรียนที่ติดสารเสพติด
4. จัดหน่วยงานในโรงเรียนเพื่อสอดส่องดูแลนักเรียนที่ใช้สารเสพติด

23. แนวทางป้องกันมิให้ตนเองใช้สารเสพติดวิธีใดได้ผลดีที่สุด

1. มีทักษะในการดำเนินชีวิต
2. มีทักษะปฏิเสธ
3. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดเลย
4. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

24. การกระทำของใครไม่ใช้การป้องกันตนเองจากสารเสพติด

1. เดินเข้าร่วมการแข่งขันวอลเลย์บอลในงานกีฬาโรงเรียน
2. ป้อมแจ้งอาจารย์เมื่อพบเหตุการณ์ที่จะนำไปสู่การใช้สารเสพติด
3. แนนไปเข้าค่ายคุณธรรม
4. อ้อมรวมกลุ่มกับเพื่อนไปเที่ยวสถานบันเทิง

25. ข้อใดเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการลด ละ เลิก สารเสพติด

1. การให้ภัยจากคนรัก
2. การยอมรับจากผู้ใหญ่
3. การยอมรับจากเพื่อน
4. การให้กำลังใจจากคนรอบข้าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
1	2	11	4	21	3
2	4	12	1	22	3
3	4	13	4	23	1
4	3	14	3	24	4
5	1	15	4	25	4
6	4	16	2		
7	3	17	3		
8	1	18	1		
9	3	19	1		
10	1	20	4		

**แบบสอบถามความพึงพอใจของนักที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม
เสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของนักศึกษา
ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร**

.....
คำอธิบาย : ขอให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามโดยตอบคำถามลงในช่องระดับที่ตรงกับ
 ความพึงพอใจมากที่สุด ในแต่ละหัวข้อ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพื่อเป็น
 ประโยชน์ในการนำข้อมูลไปใช้ในครั้งต่อไป

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความ

1.1 เพศ ชาย หญิง

1.2 อายุ ต่ำกว่า 18 ปี 18-19 ปี มากกว่า 19

2. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของนักเรียนเพียง
 ระดับเดียว

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ					
1.1 ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ ก่อน การอบรม					
1.2 ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ หลัง การอบรม					
2. ด้านการนำความรู้ไปใช้					
2.1 นำความรู้ที่ได้ไปใช้ป้องกันตนเองจากการติดยาเสพติด					
2.2 นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการให้คำปรึกษาเมื่อเพื่อนมี ปัญหา					
2.3 นำความรู้ที่ได้ไปช่วยป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ในชุมชน					

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม					
3.1 การจัดสถานที่ฝึกอบรมในแต่ละกิจกรรมตลอดการฝึกอบรม					
3.2 การกำหนดเวลาในการฝึกอบรมแต่ละกิจกรรมของหน่วยการเรียนรู้					
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด					
3.4 ความชัดเจนของเนื้อหาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้					
3.5 การใช้สื่อประกอบการฝึกอบรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้					
3.6 การดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้					
3.7 ประโยชน์ที่ได้รับภายหลังฝึกอบรม					
4. ด้านความสามารถของวิทยากร					
4.1 มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการฝึกอบรม					
4.2 เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี และแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม					
4.3 มีศิลปะในการพูด การฟัง และการใช้คำถาม-คำตอบ					
4.4 มีความตั้งใจดำเนินการฝึกอบรมในแต่ละกิจกรรม					
4.5 ศิลปะในการพูด การฟัง และการใช้คำถาม คำตอบ					
4.6 มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาการฝึกอบรมที่รับผิดชอบ					
4.7 นำเสนอเนื้อหาให้เข้าใจได้ง่าย					
4.8 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมได้มีโอกาสแสดงออกอย่างทั่วถึง					
4.9 มีทักษะการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการฝึกอบรม					
4.10 ความสามารถในการวัดและประเมินผลการฝึกอบรม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครับ

บรรณานุกรม

- กชกร สุวรรณรัตน์. (2552). *วิธีการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด*
กรณีศึกษา : หมู่บ้านเอาชนะยาเสพติด ตำบลแม่ทะลอบ อำเภอไชยปราการ
จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาอิสระ ร.ป.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต, สำนักพัฒนาสุขภาพจิต. (2547). *คู่มือการให้การ*
ปรึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน. (2557). *แนวทางการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด*
สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.). กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ฉันท ชาติทอง. (2551). *เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4).*
นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จุฑามาศ สนิทดี. (2550). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเทิง*
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. การศึกษาอิสระ ค.ม.
เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม:*
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ชูชัย สมितिไกร. (2542). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:*
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัชमारวรรณ ดีประเสริฐ. (2556). *10 ประการห่างไกลยาเสพติด. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก*
http://region1.prd.go.th/ewt_news.php?nid=984. 23 มกราคม 2561.
- ทิพวัลย์ สีจันทร์ และคณะ. (2546). *การคิดและตัดสินใจ. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏ*
สวนดุสิต.
- ถาดทอง ปานศุภวัชร. (2550). *เอกสารคำสอน หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้.*
สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทศนา แคมมณี. (2550). *การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม: จากทฤษฎีสู่การ*
ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: เกรทเอด์ดูเคชั่น.
- ธนกฤต พลเยี่ยม. (2552). *การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน เพื่อป้องกันปัญหา*
เสพติด กรณีศึกษา: บ้านกุดคำว ตำบลกุดคำว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัด
กาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- บุญชม กัลป์โยธิน. (2550). *การป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริชาติ ประเสริฐสังข์. (2556). *การออกแบบหลักสูตร*. ร้อยเอ็ด: รุจรวีการพิมพ์.
- เพชร กัทลี. (2551). *ความคิดเห็นของชุมชนต่อผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย*. การศึกษาอิสระ วท.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พรภักดิ์ พานพิศ. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เพ็ชรี รุประวีเชษฐ์. (2553). *เทคนิคการจัดฝึกอบรมและการประชุม*. กรุงเทพฯ: ดวงกลมพับลิชชิ่ง.
- ภาณุเดช ณ พัทลุง. (2551). *การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของแกนนำชุมชนตำบลหาดทรายรี อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- รุ่งทิวา ตั้งธนาบุญวัฒน์. (2556). *การให้คำปรึกษาวัยรุ่นและครอบครัว*. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://roongthicha.blogspot.com/>. 4 มิถุนายน 2561.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2550). *การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทีฟิล์ม.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2552). *รวมกฎหมายยาเสพติด พร้อมด้วย กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2560). *รวมกฎหมายยาเสพติดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขล่าสุด พ.ศ. 2560) และพระราชบัญญัติว่าด้วยโทษที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559.* (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <https://www.oncb.go.th/Home/.../กฎหมายยาเสพติดที่มีการแก้ไข> (พ.ศ.2558-2560). 22 มกราคม 2561.

_____. (2560). *แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี 2560.*

กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

Kerr, J. F. (1989). *Changing the a Curriculum.* London: University of London Press.

Oliva, P.F. (1992). *Developing the curriculum* (3rd ed.). New York: Harper Collins.

Provas, M. M. (1971). *Educational evaluation and decision making.* Itasca, IL:

Peacock. Ralph.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี